

Projecte Lingüístic

Escola Montseny

Juny 2024

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	2
	4
2. MARC LEGISLATIU	5
3. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	7
3.1. L'entorn sociocultural de l'escola	8
3.2. Els usos lingüístics d'alumnat i famílies	9
3.3. Els usos lingüístics de les mestres	12
3.4. Informació multimèdia	14
3.5. Diversitat lingüística del centre	14
4. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I ÚS DE LES LLENGÜES	15
4.1. Competències clau relacionades amb la llengua	16
4.2. Competències específiques	18
4.3. Resultats de les proves i avaluacions periòdiques	19
5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES	20
5.1. Metodologia del centre en relació amb les llengües	20
5.2. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana	22
5.2.1. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a Educació Infantil	22
5.2.2. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a Educació Primària	24
5.2.2.2. El procés d'aprenentatge de la llengua castellana a Educació Primària	34
5.3. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa	35
5.3.1. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa a Educació Infantil	37
5.3.2. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa a Educació Primària	39
6. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTARIS	40
6.1. La biblioteca escolar	40
6.2. El pla lector de centre	42
6.3. Acolliment de l'alumnat nouvingut	43
6.4. Sant Jordi: Els Jocs Florals de Gràcia	45
6.5. Teatre en anglès i extraescolar d'anglès	45
6.6. L'apadrinament lector	45
6.7. Erasmus	46
7. COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN	47
7.1. Documents de centre:	47
7.2. Pla de formació de centre en temes lingüístics	47
7.3. Projecte del centre	48
7.4. Ús no sexista del llenguatge:	48
7.5. Serveis d'educació no formal:	49
8. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC	49

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és el document que contempla tots els aspectes relacionats amb el llenguatge i la comunicació als diferents àmbits de l'escola, tenint en compte el marc legal, la diagnosi de la realitat del centre i el seu entorn, i també els nostres trets d'identitat com a escola.

Atès que la necessitat de comunicació és un dels elements fonamentals per relacionar-nos amb les altres persones, a l'escola posem èmfasi en el desplegament de les dues principals vessants comunicatives: el llenguatge parlat i el llenguatge escrit.

D'altra banda, també cal tenir presents els aspectes culturals relacionats amb les llengües que es tracten a l'escola per apropar-nos amb respecte a la diversitat lingüística, i alhora gaudir del reconeixement, la riquesa i el patrimoni cultural que hi aporten. Un dels objectius principals de la nostra tasca educadora és formar parlants plurilingües en un entorn pluricultural.

Tenint això en compte, l'Escola Montseny té com a fita que els nens i nenes desenvolupin les competències relacionades amb les dues llengües oficials a Catalunya i valorin la riquesa del bilingüisme o multilingüisme que es dona en una part important del nostre alumnat. L'assoliment de la competència plena en català i castellà és la garantia que l'escola proporciona als alumnes en el coneixement lingüístic, comunicatiu i literari que els caldrà per abordar l'ensenyament secundari. A més a més, es contempla que des del primer curs d'Educació Infantil els infants comencin a familiaritzar-se progressivament amb la llengua anglesa.

La llengua és una eina transversal i el desenvolupament de la competència comunicativa no és exclusiu de l'àrea de llengua. De fet, totes les àrees són responsables del desenvolupament de les capacitats comunicatives dels infants per anar construint totes les competències relacionades amb la comunicació.

Així doncs, la proposta lingüística de la nostra escola es basa en la relació i la comunicació. Tant la llengua parlada com l'escripta ens permetran assolir els objectius generals de l'Educació Infantil i Primària, considerant la llengua com l'eina que ens permet socialitzar-nos i anar fent un procés d'inclusió i pertinença dins de l'escola i, per extensió, dins de la societat.

El nostre Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i és el marc per a l'organització i per a la gestió de l'ús i l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana i de les altres llengües presents al currículum: el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, el castellà com a llengua present en l'àmbit social i/o familiar i l'anglès com a llengua d'interès comunicatiu i cultural a nivell internacional.

Aquest PLC ha estat consensuat pel professorat del centre i ha estat presentat al Consell Escolar com a òrgan representatiu de la Comunitat Educativa i respon als principis pedagògics i didàctics del Projecte Educatiu de Centre. L'escola és espai de creixement i formació integral, personal i social, on l'alumnat:

- aprèn a ser
- aprèn a fer i a crear
- aprèn a aprendre
- aprèn a comunicar-se i a participar
- aprèn a relacionar-se i a conviure

Com exposa el Decret 142/2007 sobre l'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Primària (DOGC núm. 4915, 29-6-2007, pàg. 218329) a l'hora d'establir l'objectiu central de l'àmbit de llengües:

“L'objectiu central de l'educació és preparar l'alumnat de Catalunya perquè sigui capaç de desenvolupar-se com a persona i de comunicar-se i així pugui afrontar els reptes de la societat plural, multilingüe i multicultural del segle XXI. Això significa educar els nens i les nenes perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives i lingüístiques que facin possible que tant personalment com socialment siguin capaços i capaces d'actuar i reeixir en el seu entorn i construir els fonaments de la ciutadania, del coneixement del que és la condició humana i de la comprensió d'altre.”

L'objectiu del PLC és exposar el tractament de les llengües, tenint en compte la nova realitat sociolingüística, resultat dels canvis socials, culturals, lingüístics, tecnològics i normatius dels darrers anys. L'educació plurilingüe i intercultural ocupa un espai rellevant que implica una reflexió i un canvi de concepcions, individuals i col·lectives, sobre l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües.

Tenim ben present que el PLC és un document viu, en constant revisió i actualització, segons les necessitats organitzatives i pedagògiques del centre, a fi de desplegar les competències comunicatives de l'alumnat en cadascuna de les llengües.

2. MARC LEGISLATIU

La normativa relacionada amb el present PLC, a partir de la qual s'ha elaborat i revisat tot aquest document, i per la qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'Educació Primària en relació a l'àmbit de les llengües és la següent:

- La **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació** (Articles 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 18) reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua.

<https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=480169>

- El **Decret 102/ 2010, del 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius**. (Article 5.1.e), estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic. El centre dona criteri sobre el tractament i l'ús de les llengües, i també sobre l'aprenentatge de les dues llengües oficials i de les llengües estrangeres.

<https://cido.diba.cat/legislacio/1354310/decret-1022010-de-3-dagost-dautonomia-d-els-centres-educatius-departament-deducacio>

- El **Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'Ordenació dels Ensenyaments de l'Educació Bàsica** determina (article 5, punt 2) que el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els i les alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera.

Per altra banda, aquest Decret determina també (article 5, punt 4) que els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'alumnat i de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, així com els criteris per a la implantació d'estratègies orientades a l'assoliment de la competència plurilingüe dels i de les alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut, tenint present que el català és la llengua de referència i d'aprenentatge del sistema educatiu.

<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-basica/#decret>

- **El Decret Llei 6/2022, de 30 de maig**, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius. Aquest Decret Llei té per objecte fixar els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius públics i dels centres educatius privats sostinguts amb fons públics, a l'efecte d'establir els aspectes relatius a l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües oficials en cada centre.

<https://cido.diba.cat/legislacio/13433200/decret-llei-62022-de-30-de-maig-pel-qual-es-fixen-els-criteris-aplicables-a-l-elaboracio-l-aprovacio-la-validacio-i-la-revisio-dels-projectes-linguistics-dels-centres-educatius-departament-de-la-presidencia>

- **La Llei 8/2022, del 9 de juny**, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari. L'objecte d'aquesta llei és la regulació de l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari d'acord amb criteris pedagògics.

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8686/1913220.pdf>

- **El Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.**

<https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/educacio-infantil/decret-educacio-infantil/>

El decret d'Educació Infantil destaca que la interiorització i l'ús dels diferents llenguatges han de permetre a l'infant anar esdevenint una persona capaç de comunicar-se i expressar-se de forma ajustada als diversos contextos i situacions de comunicació habituals i augmentar la seva creativitat, autonomia, seguretat i habilitats relacionals intrapersonals i interpersonals. La llengua oral té un paper especialment destacat en aquesta etapa perquè és el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la construcció del pensament. Així mateix, en aquesta etapa s'inicia el tractament de la competència plurilingüe per fomentar en els infants les actituds de respecte per la diversitat lingüística i cultural, així com l'interès per l'enriquiment del repertori lingüístic. A més cal destacar que un dels eixos de desenvolupament i aprenentatge de l'educació infantil és el de un infant que es comunica amb diferents llenguatges

A partir d'aquest marc legal i de les novetats que comporta respecte a la legislació anterior, hem realitzat una reflexió conjunta amb totes les persones implicades en l'acompanyament als infants en relació al procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües compartides en el dia a dia a l'escola. Com a fruit d'aquesta reflexió i en funció dels acords presos, hem desplegat aquest document tenint en compte:

- El tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El procés d'ensenyament i aprenentatge del castellà.
- Les diverses opcions en relació a les llengües estrangeres (anglès).
- Els criteris generals per adequar el procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre.
- La continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per l'associació de famílies dels alumnes.

3. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

3.1. L'entorn sociocultural de l'escola

L'escola Montseny és una escola pública d'Educació Infantil i Primària d'una línia, del Districte de Gràcia, situada al costat del Park Güell, al barri de Vallcarca-El Coll. És un barri urbanitzat als anys 60 d'una forma desordenada i que es troba en procés de canvis i remodelacions, amb presència de molta construcció nova.

El barri compta amb poc comerç, però té un programa cultural consolidat. El districte disposa d'una xarxa de serveis que afavoreix la integració i l'aprenentatge de la llengua catalana: biblioteques, centres cívics i entitats de suport al veïnat i a les festes populars.

El centre és de tipologia B, però té elements per sobre de la mitjana dels centres d'aquesta tipologia, com ara el percentatge d'infants de procedència estrangera o el percentatge d'ajuts de menjador.

L'escola es troba enmig d'un entorn ple de natura, i és per això que la zona boscosa del parc és la nostra millor aula. Comptem amb un projecte educatiu singular d'escola natura, en el que la natura és l'eix entorn del qual vehiculem gran part dels aprenentatges dels infants.

Al centre hi assisteix alumnat del barri del coll-Vallcarca i d'altres barris propers com la Vila de Gràcia i el Carmel. En els darrers anys l'escola ha anat aollint alumnat de procedència romanesa. Es tracta d'una comunitat amb risc d'exclusió social.

En general l'alumnat de l'escola Montseny presenta una interessant barreja de classes socials. A les nostres aules hi conviu alumnat en risc greu d'exclusió social amb alumnat provinent de famílies benestants i també alumnat de classe mitjana-baixa.

El claustre està format per un equip de mestres nomenat pel Departament d'Educació de la Generalitat. Tot i ser un claustre poc nombrós (15 places, a més de mitja plaça de dotació de Religió Catòlica), cada curs hi ha certa mobilitat de mestres, ja que només 4 persones tenen la plaça definitiva al centre. Es tracta d'un claustre força jove, implicat en la transformació pedagògica i amb molta inquietud per continuar formant-se. Dins del claustre existeix un grup impulsor per la innovació educativa que es reuneix quinzenalment per tal de liderar els objectius de millora pedagògica que després compartim en claustre. Dins d'aquest grup també existeixen micro impulsores dels diferents programes en els quals participem.

Tenim un AFA implicada en el dia a dia del centre i que alhora gestiona el menjador i les extraescolars del centre.

3.2. Els usos lingüístics d'alumnat i famílies

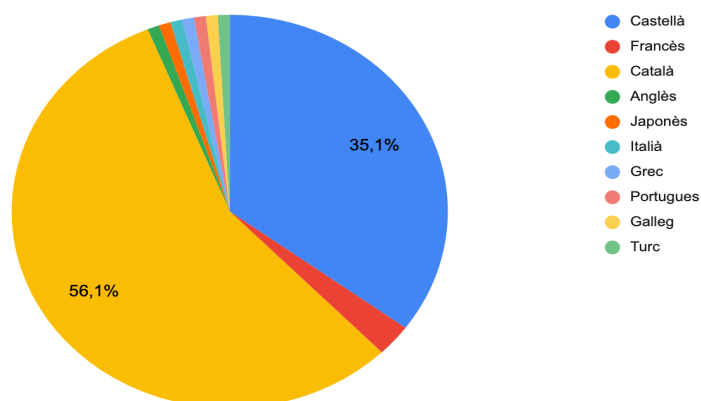
L'anàlisi dels usos lingüístics parteix d'una enquesta feta a les famílies a través d'un formulari online, que es va passar el tercer trimestre del curs 21-22, en la qual van participar el 68% de les famílies del centre.

L'alumnat de l'Escola prové en la seva majoria de famílies que parlen a casa la llengua catalana o la castellana, o bé de famílies que utilitzen ambdues llengües. Tot i així, un nombre significatiu dels alumnes de l'escola té una llengua materna diferent del català o el castellà (italià, francès, anglès, alemany, portuguès, grec, romanès...) i també hi ha una part de l'alumnat amb progenitors de diferents nacionalitats que, en conseqüència, parlen a casa seva fins a 3 llengües. També cal destacar que en una petita proporció trobem alumnat de llengua familiar no romànica (japonès, àrab, urdu).

Aquesta diversitat lingüística dels nostres infants fa encara més important promoure entre tot el nostre alumnat el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística, la importància de l'aprenentatge d'una nova llengua i l'interès per aprendre coses de totes les llengües i cultures. És per això que podem dir que encara que la llengua regular de les activitats del centre sigui el català, es compagina amb una actitud d'incentivació del coneixement d'altres llengües i realitats sociolingüístiques, tant dins de l'àmbit de llengües com en la resta d'àrees curriculars. Per tant, el centre vetlla perquè tot l'alumnat desenvolupi una actitud positiva envers la diversitat lingüística i cultural amb la intenció de fer-los parlants plurilingües i interculturals.

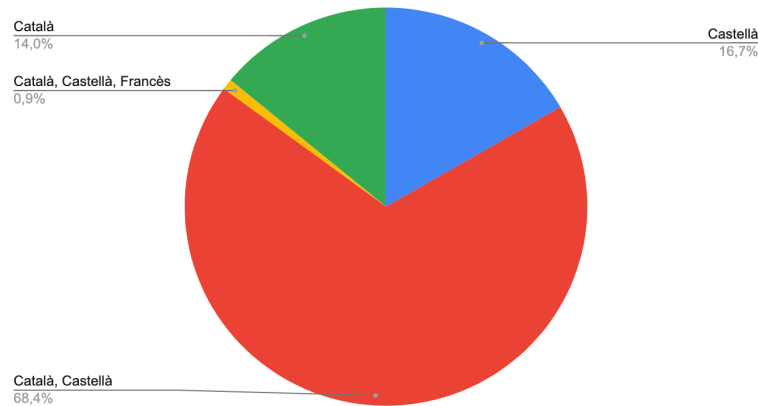
Segons les respostes de l'enquesta realitzada, les dades extretes indiquen que el 44,7% de les famílies que van respondre fan servir el català i el castellà a casa; aquests infants es dirigeixen a un dels progenitors en català i a l'altre en castellà. El 23,7% de les famílies parlen només en català a casa i el 14,9% només en castellà. Segons les respostes un 10% dels infants tenen com a llengua materna un idioma diferent del català o el castellà i un 15% a casa parlen una tercera llengua. Entre aquestes llengües hi ha el francès, l'anglès, el portuguès, l'italià, el japonès...

Quina és llengua materna del teu infant?

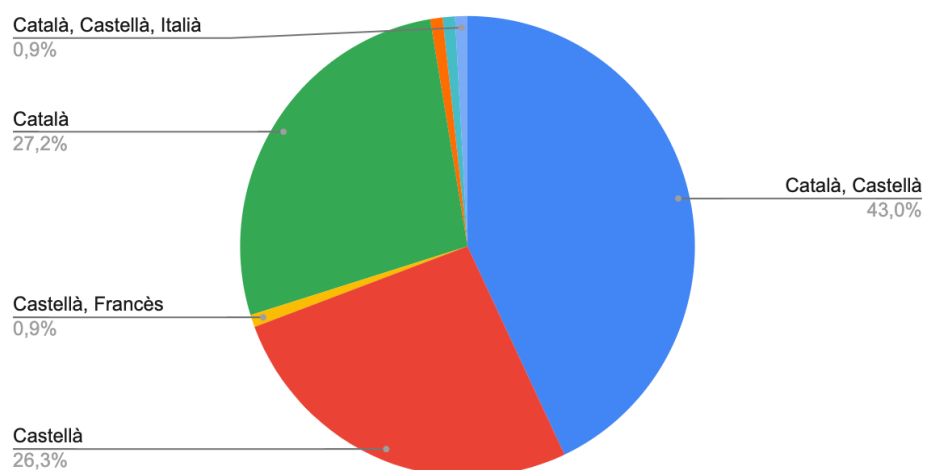
En relació a les respostes dels infants a la pregunta sobre quines llengües parlen amb els amics i amigues a l'escola, el 14% dels infants diuen que en català, el 16,7% encastellà i gairebé el 70% esmenten que fan ús de totes dues llengües amb els iguals.

En quina llengua parles amb els amics i amigues a l'escola? (INFANTS)

Quan els preguntem en quina llengua parlen amb els amic i amigues de fora de l'escola, aquesta tendència varia, reduint-se la franja d'infants que utilitzen les dues llengües i incrementant-se l'ús de només el català o el castellà.

En quina llengua parles amb els amics i amigues FORA de l'escola? (INFANTS)

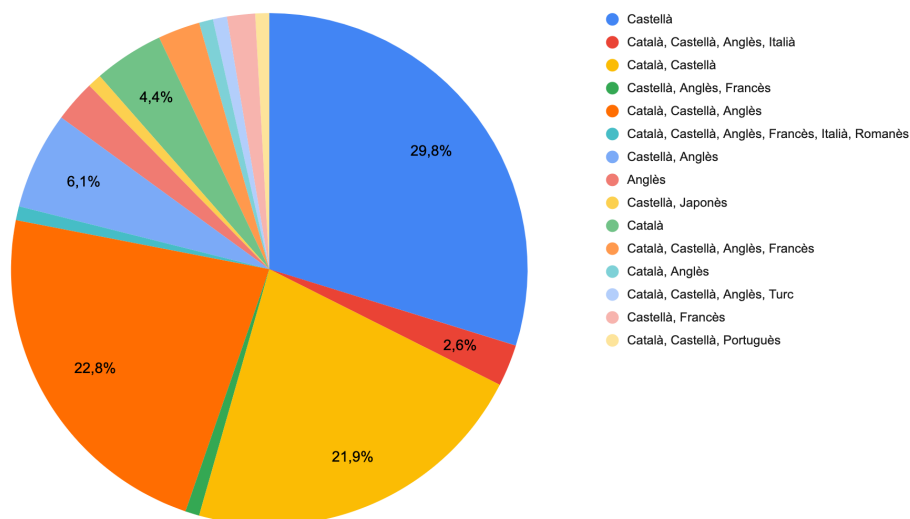

En relació a si estudien alguna llengua fora de l'escola, el 77,2% no ho fa i el 21% estudia anglès.

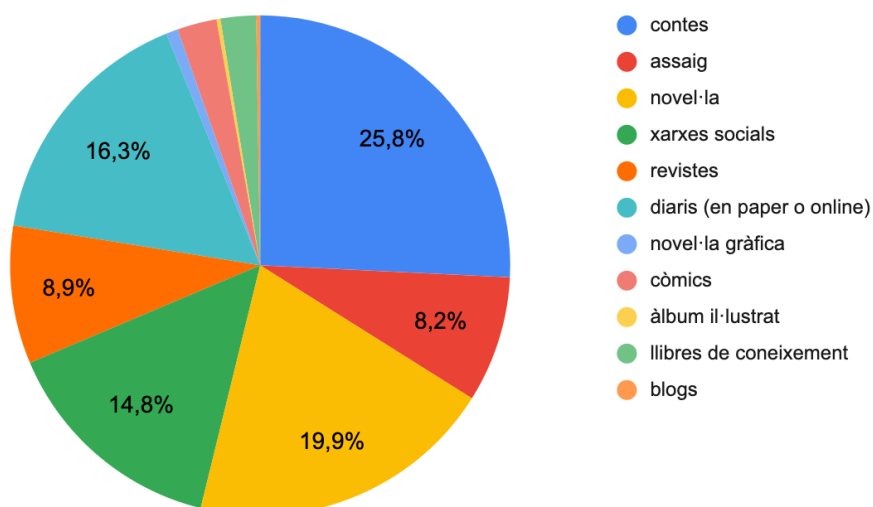
Pel que fa als hàbits lingüístics a l'hora de veure la televisió o altres dispositius, predomina el castellà i en segon lloc els que la miren tant en català com en castellà o en anglès. En aquesta pregunta cal destacar que aquells infants que parlen una altra llengua a casa també veuen la televisió en aquesta idioma familiar.

En quina llengua mires la televisió o altres dispositius? (INFANTS)

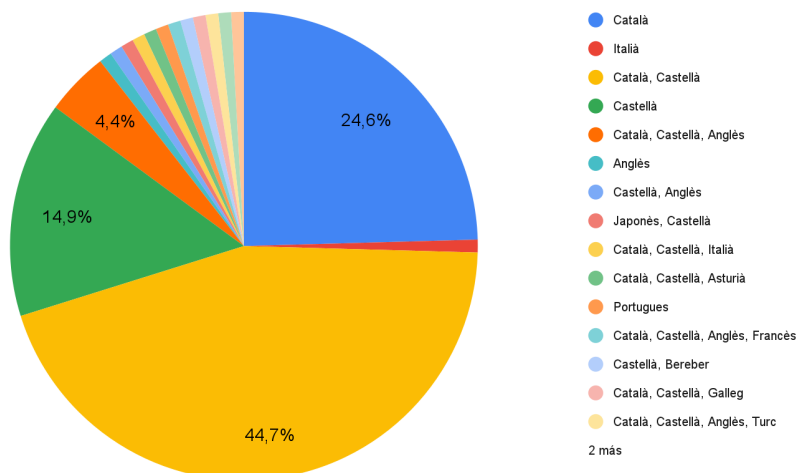

Finalment, en relació als hàbits lectors, no vam obtenir informació sobre la llengua en que llegeixen a casa els infants o els progenitors, però sí que vam aconseguir dades sobre els gèneres textuais més llegits a les cases. La narrativa a través de contes o novel·les és el predominant, seguit de diaris en paper o online i de les xarxes socials.

Quin tipus de lectures són habituals a casa? (FAMÍLIA)

Llengües parlades al nucli familiar

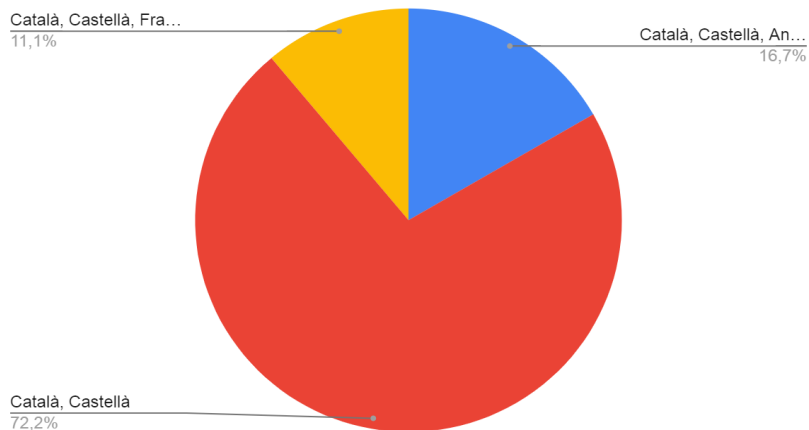

3.3. Els usos lingüístics de les mestres

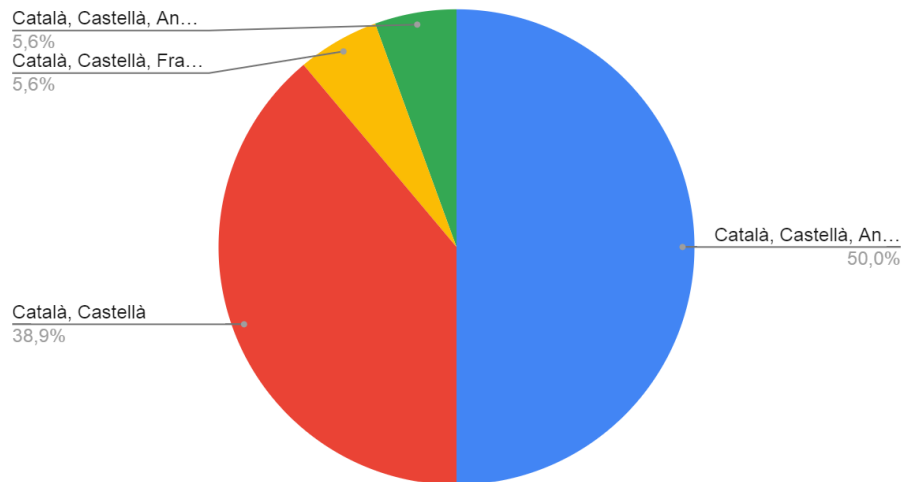
Tot el claustre de l'escola Montseny parla amb fluïdesa català i castellà, un 11% també parla francès i un 16,7% parla fluïdament en anglès. Pel que fa a l'acreditació de les llengües, totes tenim acreditació en català i castellà i el 50% també té acreditació oficial en llengua anglesa, i 2 membres del claustre també tenen acreditació en francès. 3 mestres més tenen l'acreditació de C2 en català. Per altra banda, en relació als 3 perfils lingüístics reconeguts pel Departament d'Educació hi ha algunes mestres que el tenen i l'apliquen al centre:

- Lingüístic en llengua estrangera (AICLE): 2 (1 plaça perfilada)
- Lectura i biblioteca escolar: 2
- Immersió i suport lingüístic: Enguany no tenim aula d'acollida

Quines llengües parles amb fluïdesa?

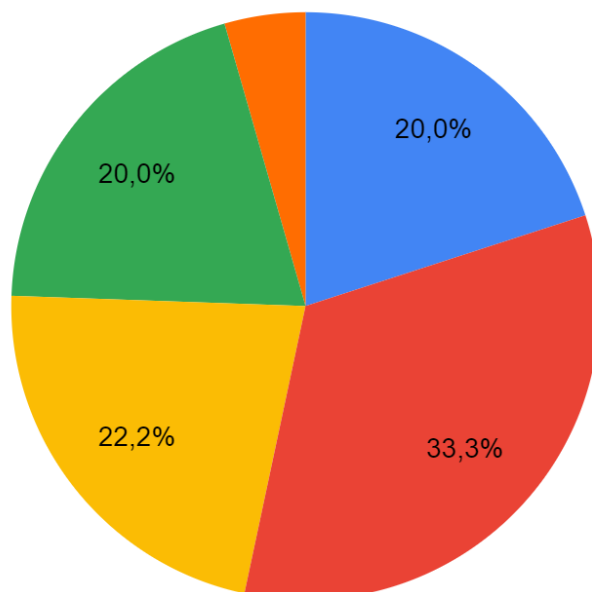
En quines llengües tens una acreditació oficial?

Les respostes del qüestionari indiquen que a l'aula el 100% del claustre es dirigeix en català als infants. Poques vegades fan ús del castellà i si un alumne es dirigeix amb ells en castellà, sempre el convidem a respondre en català quan es dirigeixen en castellà a nosaltres. En els casos d'alumnes nouvinguts a vegades fem servir el castellà o un vocabulari més senzill per fer més fàcil la comunicació i ajudar a crear un bon vincle amb l'infant.

A l'aula...

- Parlo sempre en català.
- Si l'alumne és nouvingut i no entén el català, de vegades li parlo en castellà.
- Si un alumne em parla en castellà el convido a que m'ho digui en català.
- Si un alumne em parla en castellà li contesto en català.
- Si un alumne em parla en castellà li contesto en castellà.

En relació a l'ús de la llengua catalana per part dels diferents membres de la comunitat educativa (mestres, infants, famílies, monitors), les mestres consideren que durant les estones de classe els infants fan ús del català però durant els moments de lleure com l'esbarjo o el temps de migdia principalment se sent parlar el castellà. Per tant, les docents observen un dèficit en l'ús del català pel que fa a l'ús informal de la llengua (converses entre iguals, estones d'esbarjo i de lleure). Alguna mestra també apunta que l'alumnat que parla una tercera llengua a casa parla més en català que en castellà a l'escola. En general les mestres ens dirigim als infants bàsicament en català, però no ho fem tant quan ens adrecem a famílies que són castellanoparlants o estrangeres. També considerem que l'escola s'adapta el màxim possible a la situació lingüística de cada infant, donant-li els suports que necessita, però sense deixar de banda la llengua vehicular.

Pel que fa a les persones que intervenen en la resta d'activitats del centre, es procura fomentar en tot moment que el personal que té relació amb l'alumnat utilitzi el català com a llengua de comunicació. El català esdevé doncs la llengua vertebradora d'un projecte lingüístic de centre amb caire plurilingüe.

3.4. Informació multimèdia

Les competències audiovisual i de tractament de la informació digitals són competències bàsiques molt lligades amb la competència comunicativa. Moltes activitats comunicatives parteixen o incorporen la utilització de mitjans audiovisuals; per tant es vetlla perquè s'emprin aquestes eines en la llengua vehicular.

3.5. Diversitat lingüística del centre

Per tal de formar parlants plurilingües i interculturals, l'escola aprofita totes aquelles oportunitats que estimulin el desig d'aprendre altres llengües i cultures. Valorem com una riquesa les diferents llengües que es parlen a cada aula, fomentem projectes per descobrir altres països. Tenim molt present que a l'escola una part significativa de l'alumnat té un o els dos progenitors de procedències diverses, i per tant aquests infants parlen amb fluïdesa llengües que no són ni el català ni el castellà. Tenim la intenció de reservar un espai a la biblioteca per llibres del món i llibres en altres llengües, on els infants puguin tenir accés a llibres en altres idiomes i descobrir fets culturals d'arreu del món, i fer-se conscients de la importància de respectar i valorar les cultures diferents de la nostra.

Per tant, el centre valora i reconeix la llengua d'origen de l'alumnat com a eina bàsica per establir els vincles afectius que possibilitin l'aprenentatge del català i l'interès per una nova cultura.

4. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I ÚS DE LES LLENGÜES

El nou currículum vetlla per la qualitat de l'ensenyament de les llengües, és “un currículum que garanteix el domini de la llengua per entendre el món i compartir el coneixement”. Per assolir un bon domini de la llengua cal que aquesta es situï al centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a la informació i a la construcció de coneixements. Per tant, l'aprenentatge de les llengües es planteja des d'una perspectiva competencial, a través dels enfocaments metodològics centrats en l'aprenentatge integrat de les llengües i d'aquestes amb els continguts, tenint sempre el català com a llengua de referència en el marc de l'horari escolar.

El model d'educació plurilingüe i intercultural requereix l'assoliment d'unes competències que permetin a l'alumnat viure i participar en societats plurals i complexes. El domini de la competència comunicativa i lingüística, juntament amb les competències de tipus emocional i personal, és fonamental per desenvolupar tasques amb un alt component cognitiu i per activar l'esperit crític, argumentar, negociar i explicar el coneixement als altres i fer-ho en diferents llengües. El model lingüístic català planteja l'educació plurilingüe com alguna cosa més que ensenyar i aprendre diferents llengües. És un model que implica que totes les llengües, les curriculars i les pròpies, contribueixin a desenvolupar la competència comunicativa de cada alumne/a, de manera que les pugui utilitzar per adquirir nou coneixement i per assolir una comunicació efectiva amb diverses llengües i en diferents circumstàncies i situacions.

En relació als vectors, cal destacar que un dels sis vectors claus del nou currículum és “Qualitat de l'ensenyament de les llengües” i aquest vector destaca:

- La qualitat de l'educació de les llengües: un currículum que garanteix el domini de la llengua per entendre el món i compartir el coneixement.
- El domini de la llengua: la llengua se situa al centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a la informació i a la construcció de coneixement.
- L'hàbit de lectura: a fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'ha de dedicar un temps específic a la lectura en totes les àrees, matèries o àmbits.
- Utilitzar la llengua catalana en tots els contextos relacionats amb els aprenentatges tant formals com informals.
- Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
- Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

També cal fer referència que entre els objectius generals de l'educació bàsica en trobem dos que estan directament relacionats amb la llengua:

- i. Utilitzar la llengua catalana en tots els contextos relacionats amb els aprenentatges tant formals com informals.
- j. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.

Finalment, comentar que el règim lingüístic de l'educació bàsica es regeix per aquests principis establerts:

1. En acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els i les alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que assolixin les competències que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües.
2. L'oferta de la segona llengua estrangera és opcional per als centres d'educació primària i obligatòria per als centres d'educació secundària obligatòria.
3. Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'alumnat i de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implantació d'estratègies orientades a l'assoliment de la competència plurilingüe dels i de les alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut, tenint present que el català és la llengua de referència i d'aprenentatge del sistema educatiu.
4. La implantació d'estratègies educatives d'immersió lingüística i de tractament integrat de llengua i contingut s'ha d'ajustar al que estableix la normativa reguladora.

4.1. Competències clau relacionades amb la llengua

Les competències clau són les competències que s'espera que l'alumnat hagi desenvolupat en finalitzar l'Educació Bàsica. Són indispensables per superar els reptes de la societat del segle XXI, per assegurar un desenvolupament personal, per resoldre situacions i problemes en els diferents àmbits de la vida, per crear noves oportunitats de millora, també per desenvolupar la socialització, per aconseguir la continuïtat del propi itinerari formatiu i per integrar-se i participar activament en la societat i en la cura de l'entorn natural i del planeta. Les dues competències clau directament relacionades amb la llengua són la competència en comunicació lingüística i la competència plurilingüe.

Competència en comunicació lingüística (CCL)

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de forma oral, escrita o signada de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diversos propòsits comunicatius. Implica

mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, signats, escrits, audiovisuals o multimodals, evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, la llengua de signes o l'escriptura per pensar i per aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

Indicadors operatius

CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de forma oral, escrita o signada, amb claredat i adequació a diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals.

CCL2. Comprèn, interpreta i valora textos orals, signats, escrits o multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu, amb acompanyament puntual per participar activament en contextos quotidians i per construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta, amb el degut acompanyament, informació senzilla procedent de dues o més fonts, sap avaluar-ne la fiabilitat i utilitat en funció dels objectius de lectura i la integra i transforma en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu i personal i al mateix temps respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llegeix obres diverses adequades al seu desenvolupament, seleccionant aquelles que millor s'ajusten als seus gustos i interessos, reconeix el patrimoni literari com a font de gaudi i aprenentatge individual i col·lectiu i mobilitza la seva experiència personal i lectora per construir i compartir la seva interpretació de les obres i per crear textos d'intenció literària a partir de models senzills.

CCL5. Posa les seves pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la gestió dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, detectant els usos discriminatoris de la llengua, així com els abusos de poder a través de la llengua, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per desenvolupar estratègies que permetin intervenir i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, si escau, mantenir i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars, a més a més de les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

Indicadors operatius

CP1. Usa, a més de la llengua catalana, o l'aranesa, a l'Aran, almenys una altra llengua més per respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles de manera adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a situacions i contextos quotidians dels àmbits personal, social i educatiu.

CP2. A partir de les seves experiències, reconeix la diversitat de perfils lingüístics i experimenta estratègies

que, de manera guiada, li permeten fer transferències senzilles entre diferents llengües per comunicar-se en contextos quotidians i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix i respecta la diversitat lingüística i cultural present en el seu entorn, reconeixent i comprenent el seu valor com a factor de diàleg, per millorar la convivència.

4.2. Competències específiques

En les àrees lingüístiques es treballen un total de 10 competències específiques, que són la concreció dels indicadors operatius de les competències clau definits al perfil competencial de sortida de l'alumnat al final de l'educació bàsica. Les 10 competències específiques són comunes a les tres llengües i són les següents:

- **Competència específica 1: Diversitat lingüística**

Prendre consciència de la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics i culturals i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

- **Competència específica 2: Comprensió Oral**

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals breus i senzills, en la llengua estàndard, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressivament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics, per construir coneixement, formar-se una opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

- **Competència específica 3: Expressió Oral**

Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

- **Competència específica 4: Comprensió escrita**

Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per adquirir i construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

- **Competència específica 5: Expressió escrita**

Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

- **Competència específica 6: Cerca i transformació d'informació de manera crítica**

Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.

- **Competència específica 7: Gust per la lectura**

Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses atenent els propis gustos i interessos, compartint les experiències de lectura, per iniciar la construcció de la identitat lectora, fomentar el gust per la lectura com a font de plaer i gaudir de la seva dimensió social.

- **Competència específica 8: Genères literaris**

Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per reconèixer la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per a la creació de textos d'intenció literària.

- **Competència específica 9: Metalingüística**

Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge i reconèixer i usar els repertoris lingüístics personals i a partir de processos de comprensió i producció de textos orals, escrits i multimodals, utilitzant la terminologia elemental adequada, per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses en la posada en pràctica d'aquests processos.

- **Competència específica 10: Llenguatge per la convivència**

Utilitzar un llenguatge no discriminatori i desterrar els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge, i posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives.

A continuació trobareu un enllaç amb totes les competències específiques de llengua desenvolupades i els sabers propis de les llengües catalana i castellana i de la llengua anglesa per a cada cicle.

https://docs.google.com/document/d/1YQIV5gZlwTr7-WBHQliMo6tITlz8idCRkq_ws_5wUJg/edit?usp=sharing

4.3. Resultats de les proves i avaluacions periòdiques

A Educació Primària, anualment es passen al centre proves d'avaluació interna de comprensió lectora i d'expressió escrita. S'apliquen les proves de comprensió lectora facilitades per ACML, en format paper, tant a l'inici com al final de curs, per valorar la progressió individual dels infants i del grup. Pel que fa l'expressió escrita, al curs 20-21 vam dissenyar les nostres pròpies proves d'expressió escrita, que també es passen a finals de setembre i al juny. A l'inici de curs destaquem els punts febles en relació a la lectura i l'escriptura i a partir d'aquí programem propostes enfocades a millorar els aspectes en els que els infants mostren més dificultats.

Pel que fa les proves d'avaluació externa, recollim dades de les proves de competències bàsiques de 6è, on s'avalua la comprensió oral i lectora i l'expressió escrita. Enguany s'han començat a passar proves de 4t on s'avalua la comprensió lectora i oral.

5. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

5.1. Metodologia del centre en relació amb les llengües

Presentem una proposta lingüística que és fruit de la reflexió feta en els cicles i reunions de línia d'escola realitzades durant els cursos 2020-21, 2021-22 i 2022-23. Com a centre, entenem que les llengües s'adquireixen en el context global de l'infant, i com a escola hem d'afavorir que els i les nostres alumnes vagin desenvolupant i assolint, des dels estadis inicials, la competència comunicativa tant en llengua oral com en llengua escrita.

L'acompanyament del procés d'aprenentatge de les diferents llengües a l'escola es centra en l'enfocament comunicatiu, ja que tota llengua, més que una àrea, és un vehicle de comunicació que ens permet socialitzar-nos i relacionar-nos amb les altres persones i amb l'entorn. Per tant, la llengua només tindrà sentit quan passa a ser una eina funcional en el dia a dia de les persones. És per aquest motiu que el procés de construcció de la llengua va més enllà de la pròpia àrea de llengua. La competència comunicativa és transversal i s'ha d'enfocar des de totes les àrees del currículum, i sempre des d'un enfocament competencial.

Per tant, l'aprenentatge de les llengües rep a la nostra escola un tractament integrat i no aïllat, complementant-se amb la resta d'aprenentatges. És, doncs, per aquest fet que l'ensenyament de les diferents llengües es centra en el desenvolupament conjunt d'estratègies relacionades tant amb la llengua oral com amb l'escrita, tenint sempre presents les etapes del desenvolupament dels infants i allò que correspon a cada etapa i moment evolutiu.

Partint del fet que la llengua és un mitjà de comunicació, aprendre una llengua no suposa tant integrar un saber com aprendre a utilitzar una eina. Per tant, la base de l'aprenentatge de qualsevol llengua necessita uns contextos funcionals i significatius. Cal donar un enfocament comunicatiu a l'ensenyament de qualsevol llengua en el context escolar. Ens cal la llengua per comunicar-nos i per interaccionar amb els infants en totes i cadascuna de les activitats que realitzem amb ells i elles.

A partir d'aquí, a l'escola vetllarem perquè l'aprenentatge de les llengües, i sobretot del català, tingui sempre un enfocament pràctic, útil, d'utilització d'una eina dins d'un context significatiu. Allò que cada infant està aprenent mitjançant el llenguatge ha de tenir un sentit i un significat reals que cada infant pugui relacionar amb els elements de la seva vida quotidiana, amb les seves emocions i la seva forma de percebre tot allò que l'envolta.

Així, com a mestres ens cal crear situacions de comunicació que incentivin l'ús funcional de la llengua. Des de totes les àrees del currículum, i no només des de l'àrea de llengua, caldrà provocar múltiples ocasions que estimulin el desenvolupament de la competència comunicativa, lingüística i audiovisual.

A nivell oral cal generar ambients i situacions reals que impliquin la comunicació i requereixin l'ús del català per expressar-se i per comunicar-se amb els altres. L'expressió i la interacció a través del llenguatge són imprescindibles perquè cada infant es comuniqui amb els altres. Per tant, a l'escola mirarem de crear contextos i situacions en què l'alumnat pugui expressar-se oralment en petits grups. Alhora vetllarem perquè els infants participin en una diversitat de dinàmiques de grup que facilitin el procés d'aprenentatge de les llengües: treball individual, per parelles, en petit grup o en gran grup.

És important que totes les habilitats lingüístiques bàsiques es treballin de forma integrada i no fragmentada. No podem separar l'ensenyament de la llengua oral del de la llengua escrita, de la mateixa forma que no podem separar la llengua oral de la llengua escrita.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de les llengües és un component essencial de l'aprenentatge. Plantegem una avaluació global de la competència lingüística, una avaluació que sigui continuada, formadora i integradora. Qualsevol activitat o projecte de treball que contingui sabers lingüístics és susceptible de ser avaluada per constatar el procés i l'evolució en alguna de les competències lingüístiques del currículum. A més a més, quan proposem una tasca específica d'avaluació, per exemple una prova, la plantegem com una activitat més d'aprenentatge que ajuda l'infant a adquirir la capacitat d'aprendre a aprendre, a veure l'error com una eina de millora, fent-lo així més autònom en el seu procés d'aprenentatge.

En definitiva, l'avaluació té en compte el procés de desenvolupament i el grau d'assoliment de les competències, el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge i la variabilitat de l'aprenentatge de l'alumnat.

Com hem esmentat, qualsevol de les activitats d'ensenyament i propostes de treball a l'aula serveixen per recollir informació sobre l'infant en els diversos aspectes competencials referents a la llengua. Per això avaluarem:

- La interacció oral amb els altres companys/es i amb els adults que intervenen en una acció educativa.
- La seva qualitat discursiva, tant oral com escrita.
- L'aplicació dels coneixements de caire lingüístic apresos, en situacions pràctiques escolars o de la vida quotidiana.
- El seguiment de les cerques i de l'obtenció d'informació feta per part de l'alumnat.
- L'actitud positiva envers l'aprenentatge de les llengües.
- La qualitat dels seus treballs a nivell lingüístic.

- La correcció a l'hora d'escriure.
- La fluïdesa en la lectura d'un text oral i la capacitat d'entendre les idees d'un text i de comprendre'n el seu contingut.
- El gust per la lectura.

Els i les docents avaluarem tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la pròpia pràctica docent amb vista a millorar. Gràcies a l'avaluació, tant docents com infants identificarem els avenços, les dificultats i els errors que sorgeixen al llarg del procés d'ensenyament-aprenentatge, i es prendran mesures de suport o ampliació per atendre les necessitats de cadascú. Amb aquesta finalitat, l'alumnat ha de conèixer els objectius d'aprenentatge i els criteris i procediments amb els quals se l'avalua. Es procurarà fer ús de diferents estratègies i instruments d'avaluació variats i adequats, ajustats a les diferents situacions d'aprenentatge, que permetin valorar el progrés de tot l'alumnat, tenint sempre en compte la personalització dels aprenentatges.

Una eina específica d'avaluació són les proves diagnòstiques i avaluacions finals de comprensió lectora i expressió escrita que apliquem de 2n a 6è. A final de curs els infants de 1r també passen les proves d'expressió escrita. A l'inici de curs, el tutor o tutora del grup fa una avaluació inicial d'expressió escrita i una de comprensió lectora per poder identificar les necessitats educatives de cada infant i valorar el seu nivell competencial lingüístic. Els criteris d'avaluació d'aquestes dues proves ens permeten valorar el progrés individual de cada infant i l'avenç col·lectiu del grup classe quan les tornem a passar al mes de maig. Per altra banda, les proves de competències bàsiques de sisè també ens aporten dades sobre l'assoliment dels aprenentatges en les tres llengües tractades al centre. Tant les proves d'avaluació interna com les externes ens aporten informació rellevant per detectar les fortaleeses dels infants i els aspectes que cal reforçar, i ens permeten així crear propostes didàctiques per acompanyar-los en aquells aspectes en els que mostren més dificultats.

5.2. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana

5.2.1. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a Educació Infantil

A l'etapa d'educació infantil centrem el nostre acompanyament en el desenvolupament de la llengua oral com a facilitador de l'adquisició dels diferents llenguatges (escrit, matemàtic, plàstic, musical, corporal i digital). També s'introdueix el llenguatge escrit a través de la descoberta de la seva funcionalitat, i així de mica en mica els infants van desplegant les estratègies necessàries per familiaritzar-se amb el text escrit.

Per tant, a l'Educació Infantil, en molts moments del dia s'ofereixen diferents propostes centrades en l'adquisició d'estructures lingüístiques que permetin als infants anar adquirint nou vocabulari i desenvolupant el seu discurs. Al llarg de l'educació infantil considerem prioritària l'adquisició de competències en la llengua de socialització i relació.

L'expressió oral és per nosaltres el punt de partida de qualsevol activitat que es realitza a l'aula, per tal que els nens i les nenes arribin a ser capaços i capaces de verbalitzar els seus sentiments, les seves emocions i tot allò que van aprenent. Fem servir recursos diversos per facilitar-los vocabulari i estructures lingüístiques que els permeten relacionar-se i comunicar-se amb els altres. Les seves pròpies vivències i experiències els serviran per fer el pas cap a l'adquisició de nous coneixements i, alhora, establir connexions pertinents entre els nous coneixements i els que ja han adquirit.

Amb aquest objectiu oferim diferents tipus d'activitats que es basen en:

- El diàleg entre els mateixos alumnes i entre els infants i les mestres: en moments de rotllana i de treball en grup, en la tria d'ambients, en el treball per racons i en les estones d'entrada relaxada amb les famílies...
- L'expressió de les pròpies experiències, vivències, desitjos, sentiments, emocions, neguits, curiositats, interessos...
- L'adquisició d'un vocabulari i una expressió adients a través d'activitats lúdiques i motivadores: racons, ambients, activitats de moviment, temps d'esbarjo, estones de bosc, celebració de festes, etc.
- La discriminació auditiva, l'escolta activa, l'adquisició progressiva de la consciència fonològica, el gust i la descoberta de la literatura infantil i la seva utilitat en l'entorn (treball del nom, referents de l'entorn), per facilitar a l'alumnat el descobriment de la noció de fonema i el desenvolupament de la consciència fonològica, entesa com l'habilitat de segmentar i ser conscient de les unitats del llenguatge oral (fonemes, síl·labes, paraules, frases).

Treballem el llenguatge oral tenint en compte els següents procediments:

- L'observació, el reconeixement i la manipulació d'objectes propers als i les alumnes, l'observació i reconeixement de persones, d'animals...
- L'enumeració d'objectes, persones, animals i elements de la natura, a partir del reconeixement a través dels sentits, ja sigui de forma visual, olfactiva, tàctil, auditiva o gustativa.
- L'expressió de petites històries, dramatitzacions o contes coneguts amb ajuda d'un suport o amb l'acompanyament de la mestra, de manera individual o en parelles i també de forma col·lectiva.

- L'expressió de cançons, cantarelles, poemes, rimes, jocs dansats, endevinalles, rodolins, dites i altres recursos literaris propis de llengua catalana.
- L'expressió de sentiments, emocions, experiències, vivències... a través de situacions espontànies i en diferents contextos comunicatius (en el joc, al pati, en les sortides al bosc...).

A més a més, a tota l'etapa d'educació infantil a les tardes es treballa a partir d'**ambients d'aprenentatge** que afavoreixen el llenguatge oral i que potencien la comunicació, la cooperació i la socialització. Són espais on oferim diverses propostes obertes, engrescadores i motivadores, que ells i elles poden escollir lliurement i realitzar durant l'estona que vulguin. En aquests moments d'acció sorgeixen converses per compartir experiències, coneixements i aprenentatges amb els companys i les companyes del mateix cicle. La conversa, el diàleg, els raonaments, la verificació de dubtes i la formulació d'hipòtesis van sorgint, fruit de l'observació, la manipulació de materials diversos i la descoberta. Per tant, els ambients proporcionen aprenentatges significatius i són alhora contextos enriquidors que permeten potenciar l'**ús de la llengua**.

A partir d'aquí, la llengua escrita apareix com a fruit de la pròpia necessitat, l'interès i la curiositat dels infants. A l'Educació Infantil sorgeix un primer contacte amb la llengua escrita a través de diferents materials, contes, llibres i propostes manipulatives d'aula i en altres moments en què es fa necessari el seu ús (situacions informatives, notes, cartells...). Setmanalment, cada grup d'Educació Infantil té una sessió de racons de llengua en la que hi ha dues mestres a l'aula per acompanyar els processos que es donen en les diferents propostes: es prioritza l'adquisició correcta d'un bon traç, el treball de grafisme, la identificació i reproducció del nom propi, dels noms dels companys i companyes, de paraules conegudes, la identificació de la correspondència entre so i grafia, la confecció de paraules del vocabulari proper o de vivències de l'escola, la creació de llistats, etc.

És des d'aquesta proposta lingüística emmarcada en un context global que l'infant va conquerint, ja des de ben petit, la llengua oral, i es va familiaritzant amb l'escrita, iniciant d'aquesta forma el seu procés de lectoescriptura.

5.2.2. El procés d'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a Educació Primària

L'assoliment d'una llengua implica una competència lingüística i comunicativa tant a nivell oral com escrit, alhora que requereix un tractament transversal i global que s'extén per tot l'horari lectiu de l'alumne; per tant, l'ús del català no queda restringit a les franges horàries pròpies de llengua.

Tant en les franges de projecte com en les de natura o als tallers, ens acostem a la lògica de l'aprenent per donar significat i sentit als seus aprenentatges. Les propostes potencien l'enfocament competencial dels aprenentatges i faciliten l'adquisició de coneixements, destreses, valors i actituds en l'alumnat. No es tracta tant de que els nens i nenes adquireixin uns sabers i competències basats en la lògica acadèmica organitzada per matèries, sino d'enfocar l'educació i els aprenentatges des d'un punt de vista global i significatiu per a cada alumne/a, on totes les àrees queden connectades les unes amb les altres. Des d'aquesta perspectiva, l'ús del llenguatge, tant a nivell oral com escrit, esdevé l'eina bàsica d'expressió, de diàleg i de transmissió d'idees i coneixements.

Aquesta percepció fa que l'aprenentatge de la llengua sigui responsabilitat del professorat de totes les àrees i queda així compartit per tot el claustre, que n'és conscient i actúa en conseqüència. A continuació expliquem com enfoquem els diferents aspectes de la llengua a nivell globalitzat.

La comprensió i l'expressió orals:

Al llarg de tota l'etapa de primària, el treball de la llengua oral té com a objectiu garantir la competència oral i afavorir la consolidació de la llengua parlada utilitzant estratègies adients en les diferents situacions de comunicació oral: diàlegs, converses, entrevistes, discussions, explicacions breus, argumentacions, assemblees, reunions, proves orals, presentacions, etc. Tanmateix, les noves tecnologies (ordinadors, pissarres digitals, tauletes...) intervenen com a suport audiovisual en aquestes situacions comunicatives.

Durant la jornada escolar afavorim el desenvolupament de la competència oral tant en llengua catalana com castellana, tot creant situacions on els infants han de ser capaços d'escoltar i comprendre informacions orals en situacions comunicatives de diferents àmbits i amb registres de formalitat diversa, i han de poder desplegar estratègies de comprensió oral per integrar la informació i valorar-la. Cal remarcar que les situacions informals que es generen en el dia a dia a l'escola també són importants per aplicar les habilitats adquirides i fomentar-ne l'ús.

En relació a l'expressió oral, volem afavorir que els infants siguin capaços d'elaborar i expressar oralment, de forma estructurada i comprensible, fets i coneixements apresos, opinions, emocions i sentiments. I sobretot volem afavorir que siguin capaços de participar activament i amb interès en situacions comunicatives on intervingui més d'un interlocutor: moments de rotllana, cercles de paraula, diàlegs, converses entre iguals i amb adults, entrevistes, debats... tot aprenent a exposar el propi punt de vista de manera coherent i formalment adequada, però alhora tenint en compte les idees i els arguments dels altres.

Els processos que treballem per al desenvolupament de la competència oral són:

- Fomentar la participació oral en les converses espontànies d'aula, en les rotllanes, els jocs, en les converses en petit grup... tot acompanyant l'estructuració de les frases i l'ampliació del lèxic.
- La planificació del discurs oral, que implica fer veure a l'infant que ha d'analitzar la situació en la qual es dona la comunicació, promoure la reflexió sobre els coneixements que té d'allò que vol transmetre, pensar com exposarà el contingut del seu discurs, a quin públic anirà dirigit, quin registre requereix i, si necessita cercar més informació, esbrinar on pot trobar-la.
- L'organització del discurs, tenint cura que l'alumne/a sàpiga iniciar el tema, conduir-lo, controlar el temps d'explicació, respectar les normes de cortesia, i fer un tancament amb les pertinents conclusions.
- La planificació d'activitats que simulin situacions comunicatives quotidianes o que sorgeixin en el propi procés d'ensenyament-aprenentatge dels continguts curriculars.

A cada cicle d'educació primària ens centrem més en uns o altres aspectes del llenguatge oral, i amb tots ells anem elaborant una progressió que queda esglaonada al llarg de tota l'etapa.

A **cicle Inicial** es prioritza el treball del missatge que es vol transmetre oralment, buscant l'equilibri entre allò que es vol expressar i altres aspectes com el vocabulari, l'entonació i l'estructura de la frase. Per poder assolir-ho és important:

- Aprendre a parlar i escoltar respectant el torn de paraula: converses, debats, exposicions, assemblees...
- Entendre les pautes que dona el/la mestre/a.
- Tenir una actitud d'escolta activa i deixar temps perquè l'infant pugui fer manifestacions espontànies sobre el que està observant, investigant o manipulant.
- Preparar activitats o crear situacions comunicatives sobre temes informals, discussions sobre temes d'estudi, simulacions a partir de situacions imaginàries, explicació de contes o altres històries preparades en petit grup, recitació de poemes, rodolins, embarbussaments, etc.
- Escoltar lectures en veu alta de poemes, contes i narracions per part de les mestres o amb l'ajuda d'altres mitjans (youtube, recursos com ara *Una mà de contes de l'xtec...*).
- Preparar petites dramatitzacions on sigui important modelar l'entonació, el gest o la mirada.
- Proposar als racons de llengua diferents tipus de jocs on la parla tingui un paper molt important.
- Expressar els propis sentiments, experiències, emocions i interessos en la dinàmica

dels cercles de paraula.

A **cicle mitjà**, s'acompanya l'infant en la construcció d'un discurs oral més ric en el seu contingut i en la seva construcció. Per fer-ho fomentem:

- Aprendre a parlar i escoltar respectant el torn de paraula: converses, debats, exposicions, assemblees...
- Expressar-se oralment en activitats individuals o col·lectives: recitació de poemes, explicacions de vivències personals i relats, representació de petites obres de teatre, etc.
- Llegir en veu alta o escoltar narracions, contes, obres de teatres senzilles.
- Descriure objectes, elements naturals o persones a partir de jocs de participació en petit o en gran grup.
- Realitzar exposicions orals sobre les investigacions realitzades en els projectes.
- Ampliar el vocabulari relacionat amb el centre d'interès escollit.
- Fer jocs d'identificació d'errors o mentides, jocs de memòria, etc.
- Seguir instruccions verbal, com ara escoltar i seguir les normes de classe, interpretar les instruccions d'un joc que algú explica, seguir instruccions per elaborar una tasca...

A **cicle superior**, les propostes d'expressió oral busquen que l'infant sigui capaç de generar un missatge comprensible, tenint cura de la dicció, l'entonació, la postura corporal, la precisió del vocabulari, l'estructuració del missatge i l'ús d'un registre adient. Exemples d'activitats on es fomenten les produccions orals són:

- Produir missatges orals diversos: presentacions, exposicions, diàlegs, assemblees.
- Expressar amb ordre, claredat i coherència contes o relats curts, estructurats a partir de plantejament, nus i desenllaç.
- Descriure objectes, persones, situacions... a partir de jocs de participació en petit i/o gran grup.
- Comprendre i resumir la idea principal d'un missatge qualsevol: notícies, notes, circulars, cartes, etc.
- Explicar contes, històries, jocs... als fillols dins de les diferents tasques que tenen els padrins.
- Escoltar contes, documentals, exposicions... i posteriorment respondre preguntes de diferents nivells de comprensió.
- Escoltar activament quan un company o companya exposa una idea o sentiment en un cercle de paraula o en les dinàmiques de temps de grup, quan exposa un treball o explica una notícia. L'alumne/a ha de seleccionar i apuntar allò que creu rellevant, o allò que li creu que no podrà recordar (apunts, qüestionari...).
- Anticipar el contingut d'un relat: el docent o un company pot començar una història que ha de continuar amb coherència un altre company/a.

La comprensió lectora:

La comprensió lectora és la capacitat d'una persona per entendre, valorar i emprar textos escrits, per tal d'assolir objectius personals, desenvolupar el propi coneixement i potenciar-lo, així com també per poder participar en la societat.

El treball globalitzat ens permet treballar una gran diversitat textual en qualsevol de les nostres llengües curriculars i localitzar i obtenir informació en el text treballat, sabent-la integrar i interpretar, reflexionar-hi i valorar-la.

Des de l'etapa d'infantil donem significat als textos que treballem, llegim i interpretem. A l'escola no només aprenem a llegir, sinó que el fet de llegir també ens permet aprendre. Això vol dir que en els nostres projectes llegim per adquirir informació, cercar-la i tractar-la, per estudiar, per seguir instruccions, per desenvolupar el pensament crític, utilitzant les noves tecnologies per emmagatzemar, seleccionar i representar la informació, i també la biblioteca de l'escola o els museus de la ciutat.

Des de que l'infant comença el seu procés lector, es vetlla per la millora gradual de la seva fluïdesa lectora. Es fa un seguiment dels progressos que fa en la lectura i en l'expressió correcta: l'entonació, el ritme, l'articulació o la inflexió del discurs.

Per desenvolupar aquestes habilitats tenim cura dels aspectes següents:

- Donem als infants un bon model lector (els/les mestres llegim en veu alta diferents tipologies de text, els fem escoltar textos dels mitjans audiovisuals o textos seleccionats d'internet).
- Ensenyem a l'alumnat a adquirir l'hàbit de preparar-se les lectures a partir de cicle mitjà. Se'ls fa tornar a llegir els textos, escoltar-se a sí mateixos/es per veure els encerts i detectar les pròpies mancances, assenyalar en el text aquells aspectes que els fan dubtar, o preparar la lectura amb l'ajut d'un company o companya.
- Preparem i realitzem activitats que ajudin l'infant a anar assolint de mica en mica una lectura expressiva, mitjançant les diverses tipologies de text (el conte, la narració, el poema, el diàleg...), treballant el to de formalitat, expressant les emocions que transmet el text, adequant el volum i el to de veu, incidint en els signes de puntuació, o jugant amb les pauses per crear expectació.

A cicle inicial treballem la comprensió lectora donant molta importància al processos previs

de la lectura per tal de facilitar la posterior comprensió del text. Per tant, fomentem l'adquisició d'estratègies lectores com la creació d'hipòtesis o idees previes del text, la connexió amb coneixements previs, especificant sobretot els objectius de fer la lectura.

Per focalitzar-nos en el treball de comprensió lectora, a cicle mitjà busquem textos significatius o que s'han treballat transversalment al projecte de classe. Podem llegir el text tant individualment com en grup, i posteriorment proposem als infants preguntes sobre el text que ens portin a reflexionar sobre els processos cognitius relacionats amb: descodificació, comprensió literal, comprensió per inferència, integració, extracció de les idees principals i rellevants d'allò que llegim, elaboració d'un resum i habilitats de comprensió. Aprofitem també aquests moments per fixar l'ortografia i ampliar el vocabulari.

A cicle superior es segueix treballant en aquesta línia i focalitzant les tasques en l'elaboració de resums i esquemes, sintetitzant la informació més important.

Per altra banda, creiem que per afavorir una bona comprensió lectora és molt important afavorir el gust per la lectura mitjançant el **pla lector** de centre.

La nostra fita és fomentar l'hàbit lector i que els infants gaudeixin i aprenguin llegint. Pretenem que el nostre alumnat millori la capacitat d'escoltar, de comprendre textos, d'analitzar, sintetitzar, aprendre i compartir coneixement per tal que puguin entendre millor el món que els envolta, les altres persones i a ells i elles mateixos/es. El gust per llegir s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector, fomentant la lectura sistemàtica amb qualsevol suport, aprenent a reflexionar sobre el que s'ha llegit, sabent-ho explicar mitjançant evidències orals o escrites i sabent-ho compartir amb els altres. És per això que els objectius del Pla de lector de l'escola busquen:

- Promoure en l'alumnat l'interès per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees del currículum.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de plaer.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementàries i alternatives als llibres de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
- Incentivar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa en les activitats dinamitzadores de la biblioteca escolar.

A tota l'etapa primària es dedica 30 minuts diaris al pla lector. Al llarg de la setmana, els infants gaudeixen d'estones de lectura individual, de sessions de modelatge on la mestra llegeix en veu alta textos amb un nivell una mica més elevat del que poden llegir autònomament els infants, de sessions de reflexió sobre la lectura, de sessions de club lector

i també de lectura en parelles. Durant una de les sessions també poden baixar a la biblioteca i agafar llibres en préstec. A partir de cicle mitjà cada grup té un llibre amb el qual al llarg d'un trimestre es realitza un club lector que permet fer un treball molt ric de comprensió lectora, de lectura en veu alta, de debats sobre la lectura i d'expressió escrita sobre l'obra.

Treballem així el plaer per la lectura, amb l'objectiu que els infants es sentin motivats per llegir, i fer-los competents en comprensió lectora. També fomentem el gust per la lectura de maneres diverses: recomanant lectures, donant opinions sobre llibres llegits, iniciant debats, participant en discussions i tertúlies literàries, coneixent altres cultures, fomentant la creativitat, accedint al món de la imaginació, en definitiva compartint emocions, vivències i coneixements. Aquesta varietat d'activitats ens ajuda a millorar les competències lingüístiques de l'alumnat tot creant un ambient engrescador al voltant de la lectura. D'aquesta forma estem treballant també de manera transversal l'escriptura, i alhora ens fem més conscients que llegir ens fa créixer. La lectura ajuda a millorar la gramàtica, el vocabulari i l'escriptura dels nostres infants, desperta la seva curiositat per aprendre coses noves sobre una gran varietat de temes i els permet també explorar nous mons que potencien la seva imaginació i la seva creativitat.

Les estones de pla lector també són un moment per treballar l'educació literària dels infants. La literatura és una font estètica i cultural, ajuda a comprendre el món que ens envolta i inclou els diversos gèneres: poètic, narratiu, teatral... des dels més tradicionals fins als més actuals. L'aproximació a les obres literàries facilita el desenvolupament de l'hàbit lector i escriptor, així com el coneixement i la vinculació a la llengua i cultura pròpies i d'altri (competència plurilingüe) i desenvolupa a més a més el sentit crític.

L'expressió escrita:

L'expressió escrita, l'altre puntal d'aquest procés lector, ha de permetre a l'alumnat utilitzar l'escriptura per comunicar-se, per organitzar-se, per aprendre i adquirir eines de participació en la societat.

Quan treballem l'expressió escrita, volem fomentar en els infants un procés escriptor on es facin servir textos significatius o propers als alumnes, on es planifiquin situacions d'escriptura col·laborativa (a través del treball cooperatiu) i d'escriptura creativa, on la mestra pugui modelar les habilitats, les estratègies (ús de diccionaris i atles, recursos digitals, llibres de coneixement de la biblioteca, etc.) i els coneixements que es necessiten per ajudar als infants a esdevenir competents com a escriptors, planificant, redactant i revisant el text escrit.

Així, iniciem el plantejament del text en un context significatiu, proper a l'alumne pel que fa al temps, el lloc, l'emissor, el receptor, la intenció comunicativa... alhora fent ús d'un registre lingüístic adequat per a cada situació. Per dur a terme una part d'aquest procés, aprofitem moltes oportunitats per escriure que es presenten en el dia a dia en les diverses àrees

d'aprenentatge, buscant situacions comunicatives quotidianes que puguin generar textos de tipologies diverses.

A cada cicle s'estableix el treball d'unes tipologies textuals que sorgeixen de situacions comunicatives on hi ha una intenció i un producte final dirigit a un receptor, ja siguin mestres, companys, famílies o públic digital. En el cas dels tipus de text que es treballen al llarg de tota la primària (com ara la notícia, la narració, la recepta, la descripció o el còmic), establim una verticalització en la que queden concretats els elements que introduïm a cada nivell.

A partir d'aquí, seguim un procés d'escriptura similar a tots els cursos (adaptant-lo a les diferents edats i nivells), que podríem resumir en els següents punts:

- Introducció del tipus de text a partir d'una necessitat o proposta d'escriptura creativa a partir de diferents dinàmiques que solen sorgir del joc.
- Lectura de textos i anàlisi de les seves característiques.
- Escriptura col·lectiva d'un text (dictat a l'adult).
- Pràctica inicial individual o en petit grup.
- Contextualització: Pensar de què volem parlar (tema), a qui va dirigit (destinatari) i quina és la finalitat del text.
- Planificació: planificar com començarem el text (introducció/presentació), com volem presentar les idees, en quin ordre, amb quina rellevància (desenvolupament) i com acabarem el text (conclusió/ desenllaç).
- Establiment d'una base d'orientació amb els elements que ha d'incloure el text.
- Redacció autònoma o en petit grup: Escriptura com a tal on l'infant ha de plasmar el text sobre paper tenint en compte les característiques que s'ha concretat.
- Revisió del text per part de la mestra amb l'infant, on es tindrà en compte tots els aspectes del text tractat i la correcció del que calgui en funció del nivell.
- Edició del text i redacció final en el suport que es concreti.
- Exposició del text a través de diferents canals.
- Autoavaluació del text a partir d'una rúbrica.

Al **cicle inicial** la llengua escrita s'inicia com a fruit de la necessitat, per posar per escrit missatges que volem dir o sentiments que volem expressar, en una gradació progressiva de l'ús del llenguatge escrit: paraules, frases, textos. Per tant, a l'hora d'escriure sempre contextualitzem la proposta perquè la producció sigui un escrit funcional o un text literari senzill amb contingut significatiu, proper a l'alumne o als seus interessos: situacions quotidianes, comunicació amb els altres (companys, mestres, famílies)...

L'aprenentatge de l'escriptura parteix de la continuació del treball d'adquisició de consciència fonològica, ja iniciada durant l'etapa infantil. L'escriptura va sempre lligada a la lectura; aprendre a llegir de forma sistemàtica, partint de la unió de fonemes, portarà els infants al

següent pas, el de la paraula escrita. A primer, respectem l'ortografia natural, la correspondència entre so i fonema, és a dir, a primer no se'ls demana encara que apliquin normes d'ortografia arbitrària. És a finals de segon quan se'ls demana que apliquin normes d'ortografia arbitrària treballades (c/qu, ny, rr/r, br/bl...).

En aquest cicle donem també importància a l'enriquiment del lèxic perquè els infants adquireixin progressivament un vocabulari cada cop més acurat i més precís.

Un cop són capaços de seguir el procés de construcció d'un text, sigui en escriptura col·lectiva o individual a la seva llibreta pautaada, s'iniciarà també (a 2n curs) l'ús de connectors i puntuació.

Pel que fa a la lletra, cal dir que es respecta la lletra de pal fins que l'infant està alfabetitzat i és a segon quan s'introdueix l'ús d'altres tipus de lletra (lligada o impremta). També se'ls comença a demanar que tinguin cura de la claredat de la lletra i la presentació de l'escrit, perquè el missatge arribi de forma clara als lectors i lectores. La revisió dels textos es fa amb l'acompanyament de la mestra, després de que l'infant faci una primera revisió de manera autònoma.

Es treballa ja en aquest cicle diverses tipologies textuais, com ara el conte, el text narratiu, el diàleg, o el rodolí com a punt de partida del llenguatge poètic.

Als **cicles mitjà i superior**, a l'hora de revisar els textos els infants són conscients que la pràctica és bàsica per aprendre a escriure. Cal donar als infants bons models d'escriptura, refent i millorant amb ells i elles els seus textos, amb observacions, reflexions i modificacions, fent així un seguiment continuat i compartit amb ells i elles per remarcar els seus avenços. És per això que quan treballem qualsevol tipus de text, partint d'una proposta inicial, els hi demanem:

- Que contextualitzin el discurs, pensant de què volen parlar i amb quina finalitat, que decideixin a qui va dirigit, que ordenin les idees, estructurant l'escrit en les seves diferents parts.
- Que facin ús d'un lèxic adequat al contingut que volen expressar, amb claredat i precisió, ordenant les frases i els paràgrafs, fent bon ús dels connectors per enllaçar unes idees amb les altres, utilitzant la puntuació de forma adient en funció d'un discurs coherent, i alhora fent ús de les normes ortogràfiques treballades.
- Que revisin i millorin el text escrit, posant en pràctica els seus coneixements ortogràfics i gramaticals, tenint cura de la cohesió, la coherència i la presentació del treball.

5.2.2.1. Treball sistemàtic de la llengua catalana:

Tot i que apostem per la globalitat dels aprenentatges, des de l'escola considerem que cal un treball sistemàtic per consolidar sabers que ens serveixin per fer un bon ús de la llengua. És per això que dins l'horari tenim fixades unes sessions específiques de català, i a cada cicle tenim establerts uns [sabers sobre la llengua](#) per treballar els àmbits de lèxic, ortografia i gramàtica.

A cicle inicial es dedica molt de temps a consolidar el procés lecto-escriptor, que es planteja des d'un marc constructivista i global. Per tant, no separem l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura de la resta d'aprenentatges. El llegir i l'escriure s'integren en la vida de l'aula i busquem totes aquelles oportunitats que fan que llegir i escriure siguin necessaris. És per això que es treballa amb un material escrit que sigui rellevant i significatiu per l'alumnat.

En aquest cicle es treballa el català i el castellà combinant propostes diversificades, un quadern de català (L'Elemús) i diverses activitats més sistemàtiques. Aquesta tasca es realitza amb el suport de dues mestres de reforç per treballar en grup reduït, podent així atendre millor la diversitat. En les estones de treball sistemàtic de les llengües catalana i castellana, posem de manifest tant els aspectes comuns com els diferencials entre totes dues llengües (les estructures gramaticals, la transcripció ortogràfica, el lèxic). Els infants es distribueixen en dos espais on troben activitats que realitzen amb l'acompanyament de les mestres:

- Relacionant grafia i so de tots els fonemes de la llengua.
- Treballant la comprensió lectora fonema a fonema, des de la unitat més petita a la més gran, paraula - frase - text, completant-ho amb imatges que donen significat a la lectura.
- Treballant l'estructura de les frases.
- Relacionant les diferents idees d'un text.
- Identificant elements propis de l'ortografia natural.
- Reconeixent l'estructura del text treballat i la seva tipologia textual, ja sigui en paper o en format digital.
- Aprenent les possibles funcionalitats d'una tipologia textual, emprant estratègies per a la comprensió lectora.

A primer s'inicia la competència escrita, i a segon es comença a focalitzar aquesta competència a partir de models de tipologies textuais diverses i també de referents literaris. És també a segon quan de manera més sistemàtica es fa el pas de la lletra de pal a la lletra minúscula, tot i que des de primer els infants tenen contacte amb diferents tipografies per tal de familiaritzar-se amb el codi escrit. Com ja hem esmentat, a l'inici del procés escriptor respectem l'ortografia natural en la producció dels textos escrits dels infants.

Als cicles mitjà i superior es dedica una sessió d'una hora setmanal o quinzenal a l'ortografia

per realitzar un treball més específic de les normes d'ortografia arbitrària; per fer-ho, utilitzem uns quaderns de treball que inclouen dictats per preparar a casa. Amb les sessions d'ortografia busquem que l'alumnat, al final de l'etapa, tingui les eines per poder escriure amb correcció ortogràfica. En aquests cicles es fa també una sessió setmanal de 2 hores dedicada al treball específic de comprensió lectora i d'expressió escrita. Procurem que a les sessions d'expressió escrita hi hagi dos mestres a l'aula per acompanyar el procés escriptor de cada infant.

El treball de llengua a les sessions de tallers

Durant tota l'etapa primària duem a terme 3 tallers trimestrals, en grups reduïts i barrejant infants d'un mateix cicle. Aquests tallers es plantegen des d'una vessant globalitzada i per tant les competències lingüístiques es treballen en totes les sessions tant a nivell oral com a nivell escrit.

5.2.2.2. El procés d'aprenentatge de la llengua castellana a Educació Primària

Des de l'escola es garanteix que l'alumnat tingui coneixement i domini de la llengua castellana. S'introdueix aquesta àrea al primer curs de cicle inicial, garantint la continuïtat amb el que es treballa en català a fi de reforçar els continguts comuns a totes dues llengües.

Cada grup dedica dues hores setmanals a la llengua castellana: una sessió d'una hora i mitja de llengua castellana i una sessió de 30 minuts del pla lector en castellà. Per altra banda, el castellà és present a les àrees no lingüístiques en tots aquells moments en que es considera necessari: recerca de fonts d'informació, visualització de vídeos, conferenciant convidats, persones entrevistades, etc.

Al llarg dels tres cicles de primària s'aplica la metodologia de racons en les sessions de castellà. Les docents ofereixen entre 4 i 6 propostes diversificades a cada sessió, on es treballa la comprensió lectora, l'expressió escrita, l'expressió oral, l'ortografia, la gramàtica i el lèxic. Els infants han de realitzar-les al seu ritme amb l'acompanyament dels adults si ho necessiten. Com que treballem a partir de racons es procura que a les sessions hi hagi dues mestres a l'aula per poder donar el suport adequat per aquesta metodologia.

A cicle superior, els racons es fan de manera rotativa: s'elaboren grups que van canviant d'activitat cada setmana, assegurant així que tothom realitzi totes les propostes. En algunes ocasions, en acabar una ronda de racons els infants fan una prova que servirà per consolidar continguts i alhora per començar a preparar-los per a les dinàmiques de treball a l'institut.

La llengua castellana s'introdueix al cicle inicial donant continuïtat al procés d'aprenentatge de la lectoescriptura que es fa en català. El tractament de la llengua castellana segueix el mateix enfocament comunicatiu, funcional i el plantejament constructivista de l'ensenyament de la lectura i l'escriptura (per tant, en coordinació amb el que es fa en llengua catalana); cal doncs seqüenciar activitats en castellà que permetin a l'alumnat assolir ambdues habilitats. Als cicles mitjà i superior, el treball d'expressió escrita en llengua castellana guanya pes, i es treballa tipologies textuais diferents de les que es tracta en català. L'objectiu és formar lectors i lectores, escriptors i escriptores competents, donant rellevància tant als aspectes textuais i funcionals com als formals.

5.3. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa

El centre ha establert la llengua anglesa com a llengua estrangera per la seva transcendència internacional, tant cultural com tecnològica, i per la pròpia demanda social. En acabar l'etapa d'Educació Primària, els i les alumnes han de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i d'accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural. A la nostra escola, l'ensenyament-aprenentatge de l'anglès comença a l'etapa d'infantil, concretament al curs d'I3, i continua al llarg de les etapes d'infantil i primària fins a 6è. A partir de cicle mitjà s'incrementa l'exposició dels infants a la llengua anglesa durant les sessions d'EF, ja que s'aprofita la vivencialitat d'aquesta àrea per treballar les rutines i exposar als infants a nou vocabulari i expressions a través del moviment.

Des de l'àrea de llengua estrangera es vetllarà per afavorir la consecució de les deu competències específiques pròpies de l'àmbit lingüístic. El desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació.

No només es treballa per aconseguir les competències específiques que planteja el currículum, sinó que també es posa en contacte l'alumnat amb elements de la cultura anglesa. El centre estableix criteris perquè la programació s'estructuri a partir d'activitats d'aprenentatge que són significatives i globals, que integren reptes lingüístics i cognitius, requereixen l'ús de la llengua estrangera i tenen una estructura seqüencial de construcció del coneixement. Es planifica les tasques en diversos tipus d'agrupaments (individual, parelles, petits grups) i es comença a fer reflexions conjuntes sobre el procés d'aprenentatge i el resultat final.

Tot plegat s'emmarca dins dels blocs de sabers de llengua estrangera: les llengües i els seus parlants, la comunicació oral, la comprensió lectora, l'expressió escrita, l'alfabetització informacional, l'educació literària i la reflexió sobre la llengua. Cadascun d'aquestes blocs de sabers es concreta en els criteris d'avaluació corresponents per cada cicle, s'interrelacionen entre ells, i formen part d'un tot que és saber comunicar-se oralment i per escrit en una llengua estrangera.

Respecte al funcionament metodològic general de l'anglès al centre, cal dir que es potencia el desenvolupament de les 4 habilitats bàsiques que cal treballar per aprendre una llengua estrangera: *speaking, writing, listening i reading* (expressió oral, expressió escrita, comprensió oral i comprensió escrita). Es treballa el vocabulari de forma activa a través de jocs, cançons, històries, *listenings, role play*, i posteriorment s'aprofundeix a través de *projects*, molts d'ells centrats en les festivitats o en la cultura dels països anglosaxons. Tot i així, l'organització i la metodologia de les classes varia segons les edats i els agrupaments dels infants.

Des de l'àmbit dels tallers es procura que cada cicle d'educació primària tingui cada curs un taller on es plantegin situacions d'aprenentatge en les que l'anglès tingui un paper cabdal. Als tallers duts a terme per l'especialista d'anglès es planteja una col·lecció o seqüència de reptes, contextos o circumstàncies del món real dels quals deriven preguntes que cal indagar i que entrellacen els sabers de diferents disciplines.

A les sessions d'EF s'introdueix el vocabulari propi de cada unitat didàctica de l'àrea i setmanalment s'introdueix una nova expressió que és utilitzada durant les rutines o bé durant els jocs. Tot i que hi ha un punt de trobada a l'inici de curs per acordar metodologies de didàctiques entre les dues especialistes, considerem que caldria programar en paral·lel a fi de reforçar tant el treball que es fa a l'aula com el que es fa a la pista.

Durant el curs 23-24 el centre gaudeix de mitja jornada d'un auxiliar de conversa en llengua anglesa, assignat pel Departament d'Educació, per fomentar l'ús de la llengua oral i donar a conèixer la cultura d'un país anglosaxó. En el següent enllaç es pot consultar el projecte de millora de l'auxiliar de conversa.

https://docs.google.com/document/d/1QZnNiwyzH26u5l_MQ5kVlWvydyTil1_JcX8rpvm0q0w/edit?usp=sharing

Al centre disposem d'una aula d'anglès, ubicada a la planta 1 de l'edifici de Primària. És un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge, entenent que aquest espai és la millor

garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els i les alumnes, vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament amb més freqüència.

L'alumnat té contacte amb l'anglès de la següent manera:

EI	I3	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h)
	I4	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h)
	I5	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h)
CI	1r	2 sessions setmanals d'anglès en grup classe (1h 45') 1 taller en anglès cada curs
	2n	2 sessions setmanals d'anglès en grup classe (1h 45') 1 taller en anglès cada curs
CM	3r	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h) 1 sessió quinzenal amb el grup desdoblant (1h) 2 sessions setmanals d'EF en anglès (1h 45') 1 taller en anglès cada curs
	4t	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h) 1 sessió setmanal amb el grup desdoblant o dos mestres a l'aula (1h) 2 sessions setmanals d'EF en anglès (1h 45') 1 taller en anglès cada curs
CS	5è	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h) 1 sessió setmanal amb el grup desdoblant (1h) 1 sessió setmanal d'EF en anglès (1h) 1 taller en anglès cada curs
	6è	1 sessió setmanal d'anglès en grup classe (1h) 1 sessió setmanal amb el grup desdoblant (1h) 1 sessió setmanal d'EF en anglès (1h) 1 taller en anglès cada curs

5.3.1. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa a Educació Infantil

A les primeres edats resulta especialment important que el tractament de la llengua estrangera sigui molt vivencial. Es pretén que l'etapa d'Educació Infantil sigui un període d'introducció a la llengua, que l'alumnat s'hi familiaritzi i s'acostumi a escoltar-la i entendre el

que la mestra o el mestre els comunica. En aquesta etapa només es contempla la vessant oral, on les activitats de TPR (*Total Physical Response*) són abundants i variades.

En aquesta etapa es fa una sessió setmanal d'anglès d'una hora i la mestra especialista d'anglès intervé un cop per setmana en l'ambient de pati o en el de joc simbòlic, interactuant en aquesta llengua amb els infants.

MATERIALS EMPRATS: Durant les sessions d'anglès s'utilitza una gran varietat de materials per fer les sessions més entenedores i més lúdiques per als nens i nenes.

El material utilitzat se'ls presenta dins d'una *mystery box*. Els infants, per torns, piquen a la caixa i descobreixen el material que hi ha a dins. Per introduir vocabulari es fa servir targetes amb dibuixos o objectes de la mateixa aula (animals, menjar, etc). S'utilitza contes en format digital i en paper, que els infants escolten i, un cop coneixen la història, poden ajudar a explicar-la.

A més a més, durant les sessions d'anglès sovint es fa servir un peluix com a "mascota". Amb aquest peluix els infants poden interaccionar en anglès, mitjançant preguntes o jocs.

ESTRUCTURA DE LES SESSIONS: La sessió s'inicia amb rutines de benvinguda, normalment cançons o dinàmiques amb la "mascota" de peluix. A partir d'aquí es proposen activitats relacionades amb vocabulari específic, normalment relacionat amb un conte que s'explica durant la sessió.

Així, abans del conte s'introdueixen paraules clau per entendre el conte. Això es fa mitjançant jocs i cançons amb TPR, per aclarir el significat de les paraules als infants i que així les recordin millor. Després es fa la lectura del conte. Els contes es repeteixen en més d'una sessió, ja que així els infants ja el coneixen i poden participar en l'explicació. Això es pot fer de manera grupal o triant a un o més infants encarregats d'explicar algunes pàgines concretes del conte. En acabat es fan jocs relacionats amb el vocabulari introduït, afegint també alguna estructura simple (*I'm..., I like..., where is the....?*). La sessió s'acaba amb una cançó final per acomiadar-se.

Durant les sessions la mestra participa de les propostes modelant les estructures de llenguatge i oferint exemples per fer els missatges comprensible pels infants. L'adult dinamitza la sessió amb la intenció que els alumnes rebin el màxim input comprensible en el transcurs de la sessió.

5.3.2. El procés d'aprenentatge de la llengua anglesa a Educació Primària

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge de la llengua estrangera segueix els principis psicopedagògics propis de l'ensenyament d'una llengua: l'enfocament comunicatiu i interactiu, la concepció constructivista, el disseny d'estratègies lingüístiques adients i el tractament integrat de la llengua oral i la llengua escrita. Es vetlla especialment per la creació de situacions funcionals d'ús de la llengua anglesa immerses en contextos on es faci un ús efectiu de la llengua.

A cicle inicial es continua donant més pes a la llengua oral, però es comença a introduir la llengua escrita a través de vocabulari i algunes estructures bàsiques. A cicle mitjà es segueix practicant la llengua oral, s'aprofundeix més en la llengua escrita i s'afegeixen estructures gramaticals, presentades en situacions comunicatives funcionals. A cicle superior s'aprofundeix considerablement en la llengua escrita per aconseguir que els infants siguin capaços d'escriure diferents tipus de text en anglès, però es continua igualment posant èmfasi en la llengua oral.

Per tant, es pretén aconseguir una comunicació real, tant a nivell oral com escrit. A través de l'ús de la llengua anglesa en situacions quotidianes de l'escola volem afavorir que els infants integrin l'ús funcional de la llengua tant en el context escolar com en el social.

ESTRUCTURA DE LA SESSIÓ: Les sessions d'anglès a primària comencen amb un seguit de rutines adaptades al curs i nivell dels infants. Aquestes rutines estan relacionades amb la data, el temps i un tema que varia segons el cicle i el trimestre (emocions, gustos, roba, hàbits quotidians...). En un principi aquestes activitats són de caire oral, però a mesura que avança el curs s'introdueix l'escriptura (a CI a partir de paraules, a CM i CS amb frases més complexes).

A partir d'aquí es desenvolupa l'activitat o activitats planejades. A l'inici del trimestre, i per introduir els temes que es treballaran, aquestes activitats de desenvolupament inclouen la lectura parcial d'un conte. Aquest conte es llegeix durant 3 o 4 sessions; anem llegint algunes pàgines a cada sessió, de forma que els infants no saben com acabarà la història i això els dona una motivació afegida.

En acabar la sessió, hi ha una petita activitat de síntesi o de repàs del que s'ha treballat: pot consistir en una pregunta abans de marxar de l'aula, un joc curt en parelles, etc.

En finalitzar l'etapa de Primària, ens plantejem l'assoliment dels següents objectius:

- La comprensió de textos breus en situacions comunicatives diverses, amb un registre estàndard sense suport visual.
- La producció de textos orals breus, amb frases simples, amb fluïdesa i amb un mínim de correcció lingüística.
- La comprensió lectora de textos de certa llargada, de temàtica propera als infants però d'àmbits diversos, amb lèxic i estructures morfosintàctiques variats.
- La producció escrita de textos senzills ben estructurats de tipologia diversa i amb un repertori lèxic variat.

Materials didàctics per l'aprenentatge de la llengua anglesa:

Per a la didàctica de la llengua anglesa es fan servir múltiples recursos visuals i manipulatius, així com un llibre de text a cicle mitjà i un altre diferent a cicle superior. El llibre de text és una eina més, que complementa recursos com cançons, titelles, jocs, *flashcards*, fotos, objectes, contes... A l'aula d'anglès s'exposen diferents referents lèxics i les estructures gramaticals més freqüents i també alguns referents culturals. En aquesta mateixa aula es disposa d'una petita biblioteca amb contes i llibres en anglès, adequats a cada nivell. Tot i que disposem d'una biblioteca d'aula, estem en procés d'ampliar-la perquè inclogui més llibres que s'ajustin als interessos i necessitats dels infants.

Les TAC juguen un paper important a l'hora de fer un registre de les produccions en anglès, orals i escrites, dels infants i així obtenir evidències de l'aprenentatge i el progressos que fan. A més a més l'ús de recursos digitals ens ajuden a atendre millor la diversitat de l'alumnat.

Als cicles mitjà i superior es fa servir un llibre de *Listening & speaking skills* de l'editorial Oxford que els infants adquireixen en començar el cicle i que fan servir durant dos cursos.

6. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTARIS

6.1. La biblioteca escolar

A l'escola es treballa perquè la biblioteca esdevingui un veritable espai de coneixement i aprenentatge, un centre de recursos amb informació en diferents suports, un espai per desenvolupar continguts dels diferents àmbits d'aprenentatge, els hàbits lectors i el gust per la lectura. Per tant, creiem que la biblioteca del centre ha de ser un espai dinàmic i motivador, que faciliti el préstec de material per llegir i incentivi el gust per la lectura.

Ja fa dos cursos que l'escola disposa d'un espai per la biblioteca, que es mira d'anar mantenint i posant al dia a través de la purga de llibres vells, de la compra de llibres nous, del manteniment de l'ordre als prestatges i de la classificació dels llibres en funció de l'edat i el nivell. Això requereix d'un temps i dedicació que no sempre són fàcils de trobar.

La col·lecció de la biblioteca inclou els materials següents, independentment del seu suport:

- Materials generals de consulta: diccionaris i enciclopèdies.
- Materials de ficció (incloent-hi un ampli ventall de gèneres: misteri, ciència-ficció, terror, fantasia, còmics, etc.).
- Alguns llibres de poesia.
- Materials de no-ficció i material de suport a l'estudi i als programes educatius, tant per a l'alumnat com per al professorat, classificats com a llibres de coneixements.
- Revistes (infantils, pedagògiques, d'interès general i especialitzades).

Les col·leccions es renoven i s'amplien anualment sota criteris d'adquisició concrets: qualitat, adequació als nivells, equilibri entre àrees de coneixement i nivells, necessitats que venen determinades pels projecte treballats a les aules, interessos dels alumnes, o recomanacions del seminari de biblioteques escolars.

Les prestatgeries de la biblioteca es distribueixen de la següent manera: una per als llibres d'educació infantil, una per als de cycle inicial, una per als llibres dels cycles mitjà i superior i els còmics i una per als llibres de coeducació, els de poesia i per a tots els llibres de coneixements relacionats amb les STEAM. Els llibres que són de lectura estan marcats amb gomets de quatre colors diferents (groc per infantil, blau per inicial, vermell per mitjà i verd per superior) per poder localitzar fàcilment llibres adequats a les diferents edats dels nens i nenes. Els llibres de coeducació tenen un gomet rectangular lila i els d'STEAM un gomet en forma d'estrella platejada.

Quan algun infant agafa un llibre en préstec, la mestra ho registra a l'excel del catàleg de la biblioteca. De moment s'han registrat tots els llibres nous i faltaria introduir els llibres que no estan folrats i que es van comprar en cursos anteriors. De mica en mica anem ampliant aquest catàleg.

Enguany hem començat l'activitat de biblio-pati 2 cops per setmana: cada dilluns i dijous els nens i nenes de primària que ho desitgin poden anar a la biblioteca a l'hora del pati, sigui per retornar llibres que ja han llegit, sigui per agafar-ne de nous en préstec. Es poden emportar llibres per la biblioteca de la seva aula, per fer el seu pla lector diari o també se'ls poden endur per llegir a casa.

6.2. El pla lector de centre

La mitja hora diària de lectura a l'educació primària té com a fita formar bons lectors i lectores que gaudeixin i aprenguin llegint. Pretenem que el nostre alumnat millori la capacitat d'escoltar, de comprendre textos, d'analitzar, de sintetitzar, d'aprendre i compartir coneixement i que sigui així capaç d'entendre millor el món que ens envolta, a les altres persones i a si mateixos/es.

Els objectius del Pla de foment de la lectura de l'escola són:

- Promoure en l'alumnat l'interès per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees del currículum.
- Estimular l'ús de fonts documentals variades a l'hora de llegir.
- Incentivar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.
- Millorar la gramàtica, el vocabulari i l'escriptura dels textos que escriuen.
- Augmentar la curiositat i el coneixement sobre determinats temes.
- Desenvolupar el pensament crític.
- Potenciar la imaginació dels infants.
- Augmentar la confiança dels nens i nenes a l'hora parlar en públic.
- Afavorir la creació de vincles i converses amb altres infants per afinitats de lectures, coneixements, sensibilitats...

Així doncs, posem èmfasi en :

- Saber llegir: l'aprenentatge de la lectura implica el desenvolupament de la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos. L'assoliment de les habilitats funcionals bàsiques de lectura correspon al cicle inicial de Primària i en aquest cicle és quan cal prendre les mesures de suport necessàries amb els alumnes que hi presenten dificultats. Correspon als cicles posteriors continuar el treball de les estratègies lectores, entès com una progressió creixent en l'adquisició de la comprensió lectora.
- Llegir per aprendre: la comprensió lectora és a la base de qualsevol aprenentatge; el seu domini és cabdal com a eina d'accés a la informació, a la descoberta i l'ampliació de coneixements. Per tant, l'ús de la lectura esdevé un instrument bàsic d'aprenentatge en totes les àrees del currículum.
- Gust per llegir: s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector, fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, aprenent a reflexionar sobre el que s'ha llegit, a

explicar-ho mitjançant evidències orals o escrites i aprenent a compartir-ho amb els altres.

El temps de lectura a la nostra escola es sistematitza en mitja hora diària de pla lector, prioritzant la primera franja horària del matí quan és possible. Durant la setmana, l'estona de pla lector pot consistir en: lectura modelada de la mestra, lectura individual autònoma, lectura conjunta amb algun/a company/a, comentari als companys/es d'alguna lectura que l'infant ha fet, o algunes altres propostes fetes per les mestres.

Volem fomentar el gust per la lectura recomanant llibres, donant opinions sobre llibres llegits, encetant debats, compartint emocions, vivències i coneixements. Aquestes activitats ajuden els infants a millorar totes les seves competències lingüístiques, creant un ambient engrescador al voltant de la lectura i, de retruc, incitant-los a l'escriptura, tot fent-los conscients que **llegir ens fa créixer**.

El temps de pla lector és també un moment per treballar la competència literària. La literatura és una font estètica i cultural, ajuda a comprendre el món que ens envolta. L'aproximació a les obres literàries facilita el desenvolupament dels hàbits lector i escriptor, així com el coneixement de la llengua i la cultura. Alhora, estimula la creativitat i desenvolupa el sentit crític.

6.3. Acolliment de l'alumnat nouvingut

Atès que la competència en llengua catalana resulta fonamental per tal d'accedir als aprenentatges i per a la integració social i cultural, el centre facilitarà els mecanismes de reforç necessaris perquè l'alumnat nouvingut aprengui aquesta llengua.

Quan arriba un infant nouvingut a l'escola tenim un protocol d'acollida on es realitza una entrevista amb la família, se l'informa de Projecte Educatiu de l'escola i de com serà el procés d'adaptació del seu fill/a. També en aquestes entrevistes constatem el grau de coneixement de la llengua catalana i castellana per part de la família, així com de les seves demandes i necessitats. Aquesta primera acollida inicial es tanca amb la visita de l'escola amb la família i se li presenten els/les mestres que els acompanyaran durant el primer any d'arribada al centre. En els primers dies que l'infant ve al centre la mestra d'atenció a la diversitat fa una valoració prèvia per conèixer el nivell de competència lingüística de l'infant.

A partir d'aquí, la tutora i la mestra d'atenció a la diversitat, elaboren un Pla Individualitzat de treball per l'infant que s'acaba d'incorporar a l'escola i que necessita adquirir la llengua vehicular d'aprenentatge del centre, així com les altres llengües curriculars. D'aquesta manera garantim la plena inclusivitat a l'escola i afavorim el desenvolupament de la seva

competència lingüística i l'accés als aprenentatges a l'aula. Es prioritza l'aprenentatge de la llengua catalana com a llengua vehicular del centre.

Per als alumnes incorporats tardanament al nostre sistema educatiu, aquest Pla Individualitzat ha de planificar les mesures, actuacions i suports lingüístics que són necessaris per donar resposta a les seves necessitats educatives de l'alumne/a. En el cas de l'alumnat nouvingut aquest document es preveu temporal i ha de ser valorat també amb la família. Aquest PI s'avalua i actualitza d'acord amb el progrés personal de l'infant.

El PI inclou les mesures i els suports lingüístics adreçats a l'alumne referents als àmbits, les àrees o matèries que afavoreixen l'assoliment de les competències bàsiques, els criteris d'avaluació que se li han assignat i qualsevol altra decisió de l'equip docent pel que fa a la resposta educativa de l'alumne/a.

L'escola no disposa actualment d'aula d'acollida. Per tant, la funció d'acollida de l'alumnat nouvingut cal fer-la aprofitant totes les hores de reforç dins de l'aula, sobretot amb l'ajuda de la mestra d'atenció a la diversitat. És important tenir en compte la llengua materna de l'alumnat nouvingut, així com la seva cultura de procedència. Una part d'aquest alumnat entén i parla el castellà però no el català, però alguns nens i nenes no entenen cap de les dues llengües quan arriben a l'escola. En aquests casos, tot i que són minoritaris, la comunicació es fa més difícil tant amb els infants com amb les seves famílies.

En algunes franges horàries, la mestra d'atenció a la diversitat pot atendre aquest alumnat en grups reduïts, amb l'objectiu de poder-los ajudar a entendre i a fer-se entendre, facilitant així la seva integració a l'aula, i al mateix temps oferir-los un suport emocional més proper.

L'aproximació a la llengua gira entorn els 12 temes bàsics proposats per l'aprenentatge d'una L2 (identificació personal, estats d'ànim, descripcions físiques, rutines, etc.). A partir d'una situació d'aprenentatge, es desenvolupa el treball de les diferents habilitats lingüístiques, tot partint del llenguatge oral. En aquest sentit, s'incideix en la pràctica de la comunicació oral amb l'ajuda d'un material presentat de forma visual (làmines, targetes, vídeo, jocs, etc.).

D'aquesta manera es vetllarà per facilitar el procés d'integració de l'alumnat nouvingut al centre i se li donaran les eines lingüístiques necessàries per afavorir l'aprenentatge de la llengua catalana i per donar suport al benestar personal de l'infant.

6.4. Sant Jordi: Els Jocs Florals de Gràcia

La celebració de Sant Jordi és una bona ocasió per treballar la llengua, i més concretament la lectoescriptura. Cada any es realitza a l'escola una activitat relacionada amb la llengua i la literatura, que inclou tot l'alumnat des d'I3 fins a 6è. Els darrers anys hem enfocat aquesta activitat en l'expressió poètica combinada amb l'art. Aquesta activitat es concreta en diferents tallers, un per cada cicle, adequats a les edats dels infants. Durant la setmana de Sant Jordi, l'escola organitza una exposició oberta a les famílies, a partir de les tasques que els nens i nenes han realitzat a l'aula.

Per altra banda, el centre participa cada any als Jocs Florals de Gràcia, presentant al concurs treballs realitzats pels alumnes. Per aquestes dates el alumnes de l'escola també participen en el concurs de punts de llibres de les escoles del Park Güell.

6.5. Teatre en anglès i extraescolar d'anglès

A l'escola s'ha establert que tots els grups, des d'I3 fins a sisè, facin una sortida anual de l'àrea d'anglès, que en principi consisteix en l'assistència a una obra de teatre en llengua anglesa. Aquests darrers anys s'ha optat per realitzar l'activitat dins del centre, aprofitant que hi ha companyies que ofereixen aquesta possibilitat.

Ja des del curs 2021-22 s'ha pogut reprendre l'activitat extraescolar d'anglès. Actualment es realitza en tres moments durant la setmana: una sessió dedicada a alumnes d'educació infantil i de 1r, que es fa en grup reduït un migdia, una altra sessió per a l'alumnat de 2n i 3r, que també es fa en grup reduït un migdia, i una sessió per alumnes de 4t, 5è i 6è, que es realitza una tarda després de l'horari escolar.

6.6. L'apadrinament lector

Un dels recursos que té força èxit entre els infants del centre és l'apadrinament lector. En el moment en què un nen o nena (el padrí/la padrina) s'asseu amb un infant més petit (el fillol/la fillola) i li llegeix un conte, li explica, comenta amb ell/a les imatges, parlen tots dos de la història contada, dels personatges... es crea entre ells un vincle que ajuda tant als padrins que acompanyen com als fillols que són acompanyats. Tant uns com altres poden gaudir d'aquestes estones compartides, immersos en el món dels llibres.

Els padrins i padrines es veuen animats a activar la seva capacitat de lectura i de comprensió lectora per poder explicar el conte a un infant més petit que potser encara no és capaç de

llegir de forma autònoma, i al mateix temps a ser capaços d'explicar les històries que ofereixen els llibres de forma comprensible per als més petits. Aquests últims poden trobar en aquesta activitat, pel fet de ser acompanyats pels seus padrins i padrines, una motivació més gran que la que possiblement trobarien si es trobessin sols/es mirant els contes.

Així doncs, l'objectiu principal de l'apadrinament lector és acompanyar als infants més petits en el procés de descoberta de la lectura i ajudar-los a adquirir l'hàbit lector d'una manera motivadora i engrescadora, per anar despertant en ells i elles el gust per la lectura. Altres objectius que ens proposem són :

- Fomentar la convivència.
- Treballar diferents estratègies de lectura.
- Educar en la responsabilitat i el compromís.
- Fomentar la interrelació entre infants de diferents cicles.
- Fer ús del treball cooperatiu.

Enguany hem organitzat l'acompanyament lector de forma que l'alumnat de cicle superior és padrí de l'alumnat de cicle inicial (els infants de 5è són padrins/es dels infants de 2n, i els infants de 6è són padrins/es dels infants de 1r). L'alumnat de cicle mitjà no participa d'aquesta activitat.

Des de la coordinació pedagògica s'han programat les sessions de forma que sigui fàcil planificar cadascuna d'elles amb una proposta d'aprenentatge diferent. També s'ha inclòs una visita a la biblioteca Jaume Fuster de padrins i fillols.

6.7. Erasmus

Des de fa dos cursos el centre ha participat en 2 projectes Erasmus: EIPSI i CETE+. En els 2 casos es busca la innovació educativa i l'intercanvi d'experiències entre centres de la Unió Europea i la internacionalització dels centres.

L'Erasmus EIPSI és un projecte que pretén dissenyar i provar solucions innovadores per a professors i grups d'interès (com ara consellers educatius, inspectors, administradors públics, delegats) per millorar l'equitat i la inclusió dels estudiants mitjançant l'ús de pràctiques basades en evidències. Abordar la inclusió escolar requereix un enfocament holístic i interdisciplinari, i és per això que a l'Erasmus hi participen professionals de diferents àrees de coneixement i experiència: recerca, docència, elaboració de polítiques, formació del professorat, coaching, desenvolupament escolar, inspecció escolar, assessorament psicopedagògic i educatiu des de cinc països diferents i tres tipus d'institució: educació superior, administració pública i associació professional.

L'Erasmus CETE+ és un projecte format per 85 centres educatius de Catalunya que busca transformar els centres a través de la internacionalització i els programes d'innovació enfocats en diferents eixos vertebradors. La nostra escola forma part del grup AEA i TATEE, que té com a objectius millorar el sentiment de pertinença i benestar de l'alumnat, promoure la curiositat en relació al coneixement, afavorir l'agència de l'aprenent per fomentar l'aprenentatge, incorporar a la formació professional estratègies de creació de coneixement col·laboratiu i significatiu, crear nous contextos d'aprenentatge innovadors i inclusius, i facilitar oportunitats d'aprenentatge col·laboratiu en xarxa per a tota la comunitat educativa.

7. COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

7.1. Documents de centre:

El centre disposa dels documents de centre prescriptius escrits en català. Aquests són:

- El Projecte Educatiu d'escola Natura, el Projecte de direcció, el Pla de Convivència (que cal actualitzar), el Projecte Curricular de Centre (que cal actualitzar), les Normes d'Organització i Funcionament de Centre, el Projecte Lingüístic i el Pla de Digitalització de centre (en elaboració).
- El Pla General Anual de Centre entès com el document de planificació a inici de curs.
- La Memòria Anual, que es redacta a final de cada curs escolar i recull els aspectes més significatius del curs.

7.2. Pla de formació de centre en temes lingüístics

El Pla de Formació de Centre promou activitats de formació com a mesura professional i com a element que dóna cohesió al treball en equip dels docents. Els objectius d'aquest Pla sorgeixen de la voluntat i de la planificació del propi centre i del suport que rep dels Serveis Educatius. Al llarg dels cursos 20-21 i 21-22 es va fer una espiral d'indagació entorn a la temàtica de l'aprenentatge de les llengües. Durant el Curs 21-22 totes les mestres del centre van fer la Formació d'*Ara escric* per Educació Infantil i Cicle Inicial i es té previst fer la de Cicle Mitjà i Cicle Superior. Durant el curs 22-23, hem posat el focus en sistematitzar el treball d'expressió escrita per donar continuïtat a la nostra línia d'escola. Dins d'aquestes sessions de línia d'escola s'ha inclòs l'assessorament de la coordinadora LIC i la formació de Montserrat Fons per tractar el tema del grafisme i els referents d'aula.

7.3. Projecció del centre

Les activitats i els materials de projecció externa del centre es fan de manera regular en llengua catalana. Per tal que les activitats d'aprenentatge de les llengües parteixin de contextos significatius i funcionals, el centre vetllarà perquè els projectes i les propostes d'aula tinguin relació amb el nostre context més proper: el Park Güell, el barri del coll i les seves entitats són el nostre entorn privilegiat de referència. Com a comunitat educativa, l'escola també realitzarà activitats de projecció externa que permetin conèixer amb detall el nostre projecte educatiu. Per fer això, s'utilitzen diferents eines de comunicació, com ara la pàgina web de l'escola, Twitter, exposicions, presentacions en xarxes educatives o mitjans de comunicació, jornades de portes obertes, etc.

A la nostra pàgina [web](#) es pot trobar informació bàsica del centre, documentació i notícies sobre les activitats educatives dutes a terme amb cada grup classe de l'escola. A twitter hi ha notícies relacionades amb el projecte natura, novetats de l'escola i de la comunitat educativa.

Les reunions d'inici de curs es fan sempre en llengua catalana i s'utilitza les estratègies necessàries a fi que prevalgui la bona entesa. Si cal, es parla més pausadament, s'utilitzen paraules properes al castellà, es fa servir suports visuals i, si és necessari, es dedica una atenció personalitzada després de la reunió. Vetllem perquè a les entrevistes amb les famílies el català sigui la llengua vehicular sempre que sigui possible, però quan una família manifesta el seu desconeixement de la llengua catalana, es prioritza la bona comunicació, i si aquesta família es pot comunicar en castellà, les mestres s'hi adrecen en aquesta llengua. En ocasions puntuals, les mestres desconeixen la llengua de la família; en aquests casos es demana els serveis de traductors que el mateix Departament d'Educació i d'altres organismes ofereixen. Així mateix, cal destacar que totes les mestres vetllem perquè les comunicacions d'escola es facin utilitzant un llenguatge clar, entenedor, no androcèntric i no exclouent. La majoria de comunicats es fan a través de correu electrònic, excepte els informes que es lliuren, fins a dia d'avui, en format paper.

7.4. Ús no sexista del llenguatge:

L'escola té molt presents tant els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric com l'actualització de l'ús del llenguatge en la seva vessant coeducativa en els documents de centre. En les notes i documents generals que es van generant es té en compte les pautes d'utilització del llenguatge adequades en aquest àmbit.

De la mateixa manera, en el dia a dia de l'escola es reflexiona i es treballa tenint una actitud crítica per superar tota mena d'estereotips i d'imatges tòpiques que vénen a ser un vehicle de segregació i desigualtat.

7.5. Serveis d'educació no formal:

L'escola també vetlla per l'ús de la llengua catalana fora del marc estrictament formal. Les persones responsables de l'organització i la realització dels serveis d'educació no formal (espai migdia, acollida de matí i tarda, activitats extraescolars i casal d'estiu) s'haurien d'adreçar en català a l'alumnat en qualsevol situació. També és procura que la comunicació entre l'alumnat es faci en català.

8. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

El projecte lingüístic representa una declaració dels criteris generals adoptats per la nostra comunitat educativa pel que fa al tractament de les llengües al centre. Com a document marc que és, cal que la seva concreció es faci operativa a través d'altres documents del centre (pla anual i memòria anual). Molts dels criteris que hem recollit en aquest document ja s'han traduït en actuacions concretes a l'escola i representen, per tant, una realitat del nostre centre. Tanmateix, cal continuar treballant a fi de fer efectiu el desenvolupament de les competències bàsiques de tot l'alumnat.

El projecte lingüístic s'actualitzarà sempre que sigui necessari incorporar-hi algun aspecte nou i es revisarà un cop l'any a partir de les valoracions fetes a la memòria anual.

